

Zaaan 'yliwɔgbɔɔ 'sebhɛ

*Zaan -ɔ cɛlia -Zezuu -gɔgbɔ, mɔ cɛlia 'sebhɛ -mɪnɪ. - Mɔ Zaaan 'yli -kakiɛ 'wɔ, -li -we 'kaa cɪ lɛnɔ, 'mɔ -Lagɔ -slɔlua ɔ 'klɔ. Sa -Zezu 'kaa -lu weɛ 'wlulapɪli, 'in sa ɔ -yɔ -Lagɔnyuma yia 'yliyɔgada -tua 'yli weɛ -nɔ nya, weɛ 'sebhɛ slɔlua we -aɪn. -We weɛ mɪa dɛ Zaan cɛlia -aɪn 'wɔ, -a 'ka we zɛli, 'in we 'ka -aɪn 'kuayli 'pa -zugba -a wɔ -Zezuu yiyiylɪ.

-We -Zezu wlelia zli 'klɔ

¹ Nɪ, zizɛgbɔ weɛ -we -Zezu *Klɪsɪ wlelia zli 'klɔ, 'mɔ 'sebhɛ nɪ slɔlua. -Lagɔ 'nyɛa we -Zezu yoo, ɔ 'ka we ɔ lubhonɔnya 'klɔslɔlu. 'In -we yia dayli lɛnɔ, wa 'ka we yibheli. We 'dɛɛ 'gbɔ -Zezu yia ɔ 'anzɪnya tie ɔ lubhonɔnyɔ Zaaan -gbɛ, ɔ 'ka weɛ gbɔnya ɔ 'klɔslɔlu. ² 'In -we *Zaan 'yia -yɔ, ɔ yia we nyuma -yla gba. ɔ nɛɛ -Lagɔwɛli -wa, -Zezu mɪ we gbɔdayɪnyɔ nya. ³ ɔ -ka 'sebhɛ nɪ zɛli, 'wɔtɔtɔɛ -dlɔɔ mɪ ɔ -nɔ nya. -Wa -ka weɛ wɛli -we 'bhua -Lagɔɔ -gbɛ yukwli pɔlɔ, 'in wa -ka we 'nɔɲwɛ zɔ, 'wɔtɔtɔɛ -dlɔɔ mɪ wa -nɔ nya. Nɪ, weɛ gbɔnyaa bhla ka cɪpa.

Fɔsawɛli

⁴⁻⁵ -Amɪ, Zaan, cɛlia *leglɪzɪ gbesɔ, -we mɪa -Azii -dɔdɔ -gɔ 'wɔ. -Lagɔ, -ɔ mɪ -bha, -ɔ mɪ bhaa -bha, -ɔ yia yia, ɔmɔ klaa, zuzu gbesɔ -we mɪa ɔ 'ɲɪmɪnkpe 'yu klaa, we -yɔ -Zezu Klɪsɪ ɲwɪnɔ aɪn 'nyu la, 'in wa 'nyɛ aɪn 'wɔtɔtɔɛ -dlɔɔ. ɔɔ -Zezu Klɪsɪ mɪa, -we 'plɪa, 'mɔ ɔ gbaa gbɔzɔnɔ nya. Mɔ -sɔa tlɪtlɪnya glaa 'wɔ tɪa, mɔ pɪliɔ dɔdɔgɔ -nyuma weɛ 'wlulapɪlɪnya 'wlu la. -Zezu Klɪsɪ -kalɪ -amɪa zɛ. ɔ tɪa, ɔ 'pɪɔn nya ɔ -saa -aɪn gbɔnyuu kwɛɛ. ⁶ ɔ suslɔlua -aɪn 'wɔ ɔ 'ka -aɪn 'wlulapɪli, ɔ ka -aɪn ɔ bɔbɔnya -zɛli -a 'ka ɔ Dide

-Lagɔɔ lubho nu. Nu, nyuma weee -mnuni ɔ 'ηni. 'In 'tite weee 'ka ɔ -nu nya -mi 'yli weee nya. *-Ameni!

⁷ A yla, yia ɔ yia -mɔ yalɔpa 'wu, nyuma weee yia ɔ -yɔyia. Nu, -wa ka 'deɓhie tɔva ɔ, 'yia wa yia ɔ, 'in 'lakpanya weee yia wia ɔ 'gbu. Cun, we -mi 'sa. -Ameni!

⁸ Jejitape nɛɛ: «-Ami -wa we gwedida, -ami -wa we bhialida. 'Tite weee mi 'mi kwɛɛ, in mi -bha, in mi bhaa -bha, yia na yia.»

Zaan 'yia -Zezuu 'tite -yɔ

⁹ -Ami, amiaa bheli Zaan, wa mi in -yɔ ain 'sɔ stalida bhabha. In -yɔ ain 'sɔ, -Lagɔ puli -ain 'wlu la, in -yɔ ain 'sɔ, -a 'temani dli, -a -yɔ -Zezu 'sɔ mi. -Ami Zaan, -ɔ gbaa -Lagɔgbu, in mi -Zezuu gbɔdayinyɔ nya, we 'gbu wa yia 'mi kpa, in wa yia 'mi 'nyunyididudu -gu ti. Wee dudu wa laa Patimɔsu. ¹⁰ -Lagɔyli nya, 'in -Lagɔɔ Zuzu yia 'mi 'wɔbhu. -Mɔ 'mi lɔv, wɛli 'tite -we 'wluɔ leglɛ, 'mɔ in 'nva. ¹¹ We nɛɛ: «-We -na yia -yɔ, -in cɛli we 'seɓhe 'wu. -In -ka we cɛli, -in 'pa we yoo leglizɔ gbesɔɔ -gbɛ. Efezigbee -nu mi, Siminigbee -nu mi, Peligamvɔgbɛ -nu mi, Tiatiligbee -nu mi, Salidigbee -nu mi, Filadelɛfigbee -nu mi, 'in Laodisegbee -nu mi.»

¹² In 'bhitia la, in 'ka -ɔ mia 'mi -yla gbu gbada yibheli, 'in in yia -can -napɛ gbesɔ -yɔyi. ¹³ Wee 'napɛ nyidi, -bha in 'yia nyumɛɛ 'wɔwlu -yɔ, ɔ ka -bana -blɔlɔɔ 'wu, ɔ 'kiklɛ 'yli mi gbvanda -can -cɛsli nya. ¹⁴ ɔ 'wluo nyi pɔlv 'paɔpaɔ 'kwleeni 'bhisa, 'in ɔ 'yli nyumaa -kosu 'bhisa. ¹⁵ ɔ bhv lia netɛ wa fa -kosu 'wu 'bhisa, 'in ɔ wɛli mia -wlowlo gumunyuu -jiji 'bhisa. ¹⁶ -Zɛli gbesɔ mi ɔ lilisɔ 'wu. 'In 'nɛnɔ 'ylisɔ -tɔgɔgbɛ mia ɔ ηwɛɛ. ɔ klv lia 'ylɔgbagbu ylv 'bhisa. ¹⁷ In 'yia ɔ, 'in in yia ɔ bhv -yɔ bhilili, 'in in yia -gblo. 'In ɔ yia 'mi ɔ lilisɔ -gɔlapali. ɔ nɛɛ: «-In 'na nɔnɔ nyanɔ -ni. -Ami -wa we gwedida, -ami -wa we bhloluda. ¹⁸ -Ami -wa 'yliyɔganyɔ. In ka bha tli, -slɛɛn in -ga 'yliyɔ

'yli weee nya. Tlitlie mi 'mi kwεε, 'in in pɩla tɩtlɩnyaa 'gbe 'wlu la. ¹⁹ -We -in 'yia -yɔ, -in cɛli we. -We -na yia -yɔ, we -yɔ -we -na yia -yɔyia dɛslɛɛn, -in cɛli we. ²⁰ -We mia -zɛli gbesɔɔ -nɔ nya, -we mia 'mi kwεε, we -yɔ -can -napɛ gbesɔ, we 'ji -we mia zizeda, 'mɔ na yia gbaa. Wee -zɛli gbesɔ mia, mɔ -wa 'anzɩ gbesɔ -we -Lagɔ tiea leglizɩ gbesɔ 'wu. Wee -can -napɛ gbesɔ mia, mɔ -wa wee leglizɩ gbesɔ.»

2

'Sɛbhɛ -we Zaan cɛliɩ Efɛzu leglizɩ 'wu

¹ «Nu, leglizɩ -we mia Efɛzɩgbe nɔkplɛ, -in cɛli we 'anzɩ 'wu:

«Nyumɛ ɔ kaa -zɛli gbesɔ lilisɔ 'wu, 'in ɔ nɔa -can -napɛ gbesɔ nyɩɩ, ɔ wɛli nɩ: ² -We weee -in nɔa lɛ, in -yi we. Sa -in nɔa lubho 'tɩtɛ, 'in -in yia dɩtie 'yɩ, in -yi we. In -yi we 'ji nɩ, -in -yɔ 'nyii -cia'an nna. Tɔlɔa nɛɛ, -Lagɔɔ tietienya wa -mia, 'in wa 'nɩ we nya -mi. -In ylaa wa la, 'in -in yia we 'jiyibheli nɩ, yocian wa -mia. ³ -In ka dɩtie, wa ka -mi sɩalɩ na 'gbɔ, 'in 'kɔa 'nɩ -mi 'ylila wla.

⁴ «Cun, 'sa we mia, 'bhie gbɔ -we mia -aun nyɩɩ, mɔ nɩ: sa -in -kalia na zɛ we gwɛɩɩɩ, -in 'nɩ -slɛɛn 'sa na zɛkali. ⁵ We -ka 'sa -mi, sa -in -kali bhaa na zɛ, -in 'pa we dɩ -gv. 'Bhiti -na dɩ, 'in -we -in nɔa lɛ we gwɛɩɩɩ, nɔ we lɛ lv. -In 'nɩ 'bhiti nɩ, 'in na yia -na -gbe, 'in na salia -na 'napɛ we 'bɩ 'wɩla. ⁶ Cun, gbɔ yabhlo gbaa -na daa: 'Nikolaa 'bunyumaa lɛnɔgbɔ -na nyɛa 'wu -amɩ 'bhisa.

⁷ «ɔ -ka 'nɔnɔ -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagɔɔ Zuzu gbaa -Lagɔnyuma -yla, ɔ 'nɔ we. -Gɔgalɩnya na yia suu 'bhue 'nyɛa. Wee su mi -Lagɔɔ -gbe. We bhue mia, mɔ nyɛa nyumɛ 'yliyɔgagie.»

'Sɛbhɛ -we Zaan cɛliɩ Siminu leglizɩ 'wu

⁸ «Nu, leglizi -we mia Siminigbe nukple, -in celi we 'anzi 'wu:

«-Ḑ mia tia, -ḑ mia we bhloluda, -ḑ tli bhaa, 'in ḑ yia 'yliyogagie 'yi lugada, ḑ weli nu: ⁹ Wa mi -mi sialuda, -in mi bobabhanyo nya, in -yi we 'ji. Nu, -in mi 'ɲnumnyo nya. In -yi we 'ji nu, tɔlva ka -mi veli 'nyumεε. -Maa nεε -maa mi *Zuifv nya, 'in -maa 'ni we nya -mi. *-Saataan 'ɲni nya wa suslolua 'wu. ¹⁰ Nu, sia -na yia, -in 'na nɔnv nyanḑ -ni. A yibheli we 'ji nu, *'Kuzu yia aun laylaa: -kaslv 'wu wa yia amiaa tɔlva 'paa we 'ka aun sialu 'yli kugbua 'wu. Nu, wa -ka -mi 'bhaa yi, -in 'na -sali 'mi dli -gv -ni. 'In, in 'ka -mi -can -kloo 'nye. Wemu -can -kloo mia, nyuma -wa ka 'yliyogagie 'mia bhloluda -ka, ma plaa we 'wluo.

¹¹ «-Ḑ -ka 'nɔnv -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagḑḑ Zuzu gbaa -Lagonyima -yla, ḑ 'nv we. -Gugalinya mia, tilithee 'sḑnv 'na 'ka wa 'bha.»

'Sεbhe -we Zaan celia Peligamuv leglizi 'wu

¹² «Nu, leglizi -we mia Peligamugbe nukple, -in celi we 'anzi 'wu:

«-Ḑ kaa 'nenḑ 'yilisḑ -tugugble, ḑ weli nu: ¹³ In -yi -na ladida da, mḑ *-Saatan pilia nyuma 'wlu la. In -yi we 'ji nu, -na dli mi 'mi -gv. Da wa 'bhaa Antipası -ḑ gbaa na gbv tiklu, -mḑ -Saataan ladida, -in 'ni 'mi dli -gusa.

¹⁴ «Cun, we mi 'sa 'bhie, gbv 'kienyi mi -aun nyidi. -Mḑ -na -gbe, nyuma tɔlva slolua *-Balamuv gbv. ḑḑ -Balamv slolua -Balaki sa ḑ 'kaa *Izlaelinyuma gbvnyuuu 'yoo 'wukwa. ḑ nεε wa li -zila -bubḑnime, 'in wa -ka mutni kwε. ¹⁵ 'Sa -bhlokpade tɔlva -wa ɲwnua 'Nikolaa 'bnyumaa gbv -yḑ, -maa mi 'yaa -na -gbe. ¹⁶ We 'dεε 'gbv, -in 'bhiti -na dli. We 'ni -muvv, 'in na yia amiaa -gbe dayli, 'in na dilia ain tv na ɲwεε -tugugble nya.

¹⁷ «-ጋ -ka 'nṣṣ -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagṵ Zuzu gbaa -Lagṵnyuma -yla, ጋ 'nṣ we. -Gṵgalinya mia, -Lagṵ lililu -we mia zizeda, 'mṣ na yia wa 'nyea we -yṵ tukpa 'pupa. Wee tukpa mia, 'ḡnṣ lolu mṣ we -gṵ cḗlida. Nyumḗ yabhlogbṵ 'nṣ we -yi, we 'nṣ -ጋ 'yia wee tukpa 'wṵbhṣ.»

'Sḗbhe -we Zaan cḗlṣ Tiatilu leglizṣ 'wṵ

¹⁸ «Nṣ, leglizṣ -we mia Tiatiligbe nukplḗ, -in cḗlṣ we 'anzṣ 'wṵ:

«ጋጋ -Lagṵ 'Yṣ -ጋ ka 'yṣ nyumaa nḗ -kosu, 'in ጋ bhṣ lia tḗltḗlunḗtḗ 'bhisa, ጋ wḗlṣ nṣ: ¹⁹ In -yi -na lenṵgbṣ. In -yi we 'jṣ nṣ, a kṣkalṣ zḗ. -Na dṣ mṣ 'mṣ -gṵ, 'in -na saa -na -lima 'wṵ, 'in -in kaa dṣltie. In -yi we 'jṣ nṣ, -we -na nṣa -slḗen lḗ, we -zi -we gwedidaa -nṣ 'wṵ.

²⁰ «We mṣ 'sa 'bhie, gbṣ yabhlo mia in -yṵ -mṣ 'sṵ nyidṣ, mṣ nṣ: 'ḡwnጋ -ጋ wa laa Zezabelṣ, -ጋ laa ጋ 'dḗ -Lagṵgbṣṣ -faliparḡwnጋ, 'in -ጋ a 'tidea 'yṣ amiaa 'dḗ -gbe, mṵ nṣa na lubhonṣnya -dawli 'wṵ ጋ gbagbawḗlṣ 'wṵ. Mṵ kwaa wa gbṣnyuu lṣ, 'in wa kaa mṵtnṣ kwe, 'in wa lia -zila -bṵbṵli. ²¹ In ka ጋ 'yṣ zṵ ጋ 'ka ጋ dṣ 'bhiti, 'in ጋ 'nṣ we -yṵḡwnṣ. ²² We 'dḗ 'gbṣ, lḗ na yia we nṣa, 'in ጋ 'ka gu 'kadṣ bhli ጋ -yṵ -wa ጋ -yṵ wa dia -budu 'wṵ 'sṵ. Nṣ, -maa 'nṣ -maa dṣ 'bhiti, 'in -maa 'ka ጋ lenṵgbṣ 'bṣbhṣ nṣ, 'in na paa -maa stasṣ ḡwḗ. ²³ ጋ 'yua na yia 'bhaa. 'in leglizṣ weḗ 'ka we 'jṣyibheli nṣ, -ጋ yia nyumḗ dṣ zṵ -yṵ ጋ 'wlukṵṣṣ la, -amṣ -wa. -ጋ -ka -mṣ, -we -in -ka lenṣ, we 'klṣlṣ -na yia 'yṣ 'mṣ kwḗḗ. ²⁴ Nṣ, amṣ Tiatilunyuma talba, a 'nṣ wee slṵue -yṵḡwnṣ. Wee gbṣ wa laa: <-Saataan naci -we mia zizeda.> In nḗ an -yla, in 'nṣ an 'gba -putu 'wludida -mṣ. ²⁵ Nṣ, in 'nṣ -slṵ lṣ yṣ nṣ, -we mia an kwḗḗ, a kpa we la -kli.

²⁶⁻²⁸ «-Wa -ka -gṵgalṣ, -wa -ka na dṵmagbṣ -yṵḡwnṣ we 'ka we bhṣlṵda nyṣni, 'tṣtḗ -we in 'yṣ na Didee kwḗḗ, 'mṣ na nyea wa. 'in na nyea wa 'tṣtḗ wa 'ka laganya

'wlulapılı, wa 'ka wa kpa -gla nya, 'in wa 'ka wa -wlo bla -nyida 'bhisa. 'In na nyea wa zlvkpa -zeliya. ²⁹ -o -ka 'nunv -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagoo Zuzu gbaa -Lagonyima -yla, o 'nu we.»

3

'Sebhe -we Zaan celta Salidu leglizı 'wu

¹ «Nu, leglizı -we mia Salidigbe nukple, -in celi we 'anzi 'wu:

«Nu, -o kaa -Lagoo zuzu gbeso -yo -zeli gbeso kwεε, o weli nu: In -yi -na lenvgbu. Wa nεε: -in -ga 'yliyö, -zugba -in ka tlı. ² -In ganö, -we -tua 'wu, 'in we mia -mi kwεε, -in 'temanı we la, we yi tlı. -We ka gbu -wa, in ka we 'jiyibheli nu, -na lenvgbu 'ni -mi tiklu na -Lagoo 'yliya 'wu. ³ Nu, -in ligbe weli -we -in 'nva, 'in -in yia we -yöwnu. -In zv we 'nuwε, 'in -in 'ka -na dlı 'bhiti. We 'ni -muvv, -in 'ni ganö ni, 'in na tlalı -mi 'wu 'wienyo 'bhisa, 'in bhla -we nya in 'kaa -na -gbe yi, -in 'na 'ka we yibheli.

⁴ «We mi 'sa 'bhie, -Lagonyima tolvı mia Salidigbe nukple, wa 'ni -slo wa -bana pvunplalı. Waa nyıma mia -bana 'pupa wa yia 'wvplaa, wa -yo 'mi 'so ka nö, -we ka gbu -wa, wa ka we 'klu. ⁵ 'Sa -bhlokpade, -wa -ka -gvgalı, ma plaa wee -bana 'wu, 'in wa 'hni -we mia celda 'yliyöga -sebhe 'wu, in 'na 'ka we lamumni. 'In na gbaa wa 'hni -zönv na Dide -yo o tietienya 'yu. ⁶ -o -ka 'nunv -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagoo Zuzu gbaa -Lagonyıma -yla, o 'nu we.»

'Sebhe -we Zaan celta Filadelifii leglizı 'wu

⁷ «Nu, leglizı -we mia Filadelifigbe nukple, -in celi we 'anzi 'wu:

«-o mia tiklu, -o gbaa gbuzönv, -o kaa nyımaa 'wlu-lapılunyö *-Davidu -laklı kwεε, -o -ka klolo -kalı, 'in wa

'nia mneni wa 'ka we kla, 'in -ɔ -ka -bha kla, wa 'nia mneni wa 'ka -bha -kali, ɔ weli nu: ⁸ In -yi -na lenvgbu, in -yi we 'ji nu, -in 'ni late 'nanvu, -zugba -na zu na weli 'nuɔwɛ, 'in -in 'ni na gbu kpeli. -In -tali, in ka klolo yabhlo -kali -mi -yla, -we nyume yabhlogbɔɔ 'nia mneni ɔ 'ka kla. ⁹ Nyuma -wa suslolua 'wu -Saataan 'ɛni nya, 'in wa laa wa 'de Zuifu, 'in wa 'nia we nya -mi, yocian wa -mia. -In -tali, -we in 'kaa wa -yla lenv, mu nu: 'kua 'tite nya na yia wa -mi 'yu -laa, 'in wa 'ka -mi 'yu 'kukolu 'sibhli, 'in wa 'ka we 'jiyibheli nu, in -kali -na ze. ¹⁰ -In ka na weli dli -gv zu dltie nya, we 'dɛɛ 'gbu na yia -mi 'wukua siasia bhla. Nu, wee siasie mia dudu weee -gv yida, we 'ka nyuma weee layla.

¹¹ «Dayli na yia. -We -in kaa, -in kpa we la -kli. We -ka 'sa -mi, nyume yabhlogbɔɔ 'ni mneni ɔ 'ka -mi -na -can -kloo kwɛɛ -sa. ¹² -ɔ -ka -gugali, mɔ yia *-Lagɔbudu 'kadvu bhv -zɛa, 'in wa 'na 'ka -bha ɔ vu. ɔɔ -gugalinyɔ -gv na yia na -Lagɔɔ 'ɛni cɛlia we -yɔ -Lagɔɔ 'gbee 'ɛni. Wee -Lagɔɔ gbe mia, mu -wa *-Zeluzalemv -lolu, -we 'kaa -Lagɔɔ -gbɛ 'bhv yali, 'in we 'ka lasibhli. ɔɔ -gugalinyɔ -gv in 'kaa na 'ɛni lolu cɛli. ¹³ -ɔ -ka 'nunu -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagɔɔ Zuzu gbaa -Lagɔnyuma -yla, ɔ 'nu we.»

'Sɛbhe -we Zaan cɛlia Laodisee leglizɔ 'wu

¹⁴ «Nu, leglizɔ -we mia Laodisegbe nukple, -in cɛli we 'anzi 'wu:

«-ɔ gbaa -Lagɔɔ dumagbu, -ɔ -wa gbudayinyɔ tuklu, -ɔɔ 'tubhva yo, -ɔ ka sɔ nya -Lagɔ -laa -lu weee la, ɔ weli nu: ¹⁵ In -yi -na lenvgbu. -In 'ni wɔɔɔ, -in 'ni -su. Na dli nɛɛ, -in -ze we 'yabhlo. ¹⁶ Nu, -in 'ni -su, -in 'ni wɔɔɔ, -in wlɔwlɔ, we 'dɛɛ 'gbu, gwɛzɛa na yia -mi. ¹⁷ -In nɛɛ nu, 'ɛnumninyɔ -in -mia. -In ka -lu duun 'yi, 'in -in ka -lu weee -in 'yibhaa. -In mi 'sa gbada, -zugba -in mi poli

poli nyazinyo nya, bobabhanyo -in -mia. -In mi kpanu nya, -in mi 'loloonyo nya. -In mi 'sa, 'in -in 'ni we 'ji -yi.
¹⁸ We 'dεε 'gbu, 'di -we na zwa -mi, mu ni: -in yi na -gbe, -can -we wa 'kplia 'wu -kosu 'wu, -in 'ka we zo, 'in -in 'ka 'ηnumninyo -zōnu -zε. Yi, -in 'ka -bana 'pupa zo, -in 'ka we 'wopla, -na kpanu yi -mi zobhali. -In zo 'ya nyakpo, -in 'ka we 'yliya 'wu pali, 'in -in 'ka layi.

¹⁹ «-We mia na -nu nya, nyima -mama ka ze in -kalia, -maa na sialia, in 'ka -maa gbu sloluu 'gbu. We -ka 'sa -mi, -in 'bhiti -na dli, -in yi 'mi 'bi -guladolue nya. ²⁰ -In pu yukwli! In 'yiligbe -buduηwεε, in mi kōkō bhlida. -O -ka na weli 'nu, 'in o -ka -bha -kali, 'in na plaa o -budu zo, 'in na -yo o 'sō lia dabhlo.

²¹ «-Ami, in mi -gugalinyo nya. In -yo na Dide ka o 'ηnumnikpe -guladi. We 'dεε 'gbu, -o -ka -gugalinyo nya -mi, mō -yo 'mi 'sō 'kaa na 'ηnumnikpe -guladi. ²² -O -ka 'nunu -yukwli 'wlu -ka, -we -Lagōo Zuzu gbaa -Lagonyima -yla, o 'nu we.»

4

-Mō yali wa -mnua -Lagōo 'ηni

¹ -Muu 'bigu, 'in in yia -mō na 'yli -kakiε 'wu gbu -putu -yoyi: klolo yabhlo mi ηwekalida yali. Wee weli -we in 'nua tiada, -we 'wlva leglε, we nεε 'mi -yla: «-Gbla -seli, -we 'kaa ci lenu, in 'ka -mi we 'kluslolu.» ² Tōnu, -Lagōo Zuzu 'bhua 'mi 'wu, 'in in yia 'ηnumnikpe -yoyi -mō yali ladida -zugba we -guladinyo mi we -gu. ³ -O -dia kpe -gula, li o lia tukpa -zōnu wa laa zasipu -yo salidvanu 'bhisa. -Zuku lia tukpa -zōnu wa laa emewlodv 'bhisa, mu bibeaa wee kpe. ⁴ Wee 'ηnumnikpe mia, 'ηnumnikpe -putu glu -bhlo 'ya -mnua bibeaa we. Nyima kpasu glu -bhlo 'ya -mnua, -wa kaa -bana 'pupa 'wu, 'in wa kaa -can -kloo 'wluo, ma -dia wee kpenya -gula. ⁵ 'Nyuu 'yika -papie klaa, welynua klaa, we

-yɔ -dɛɛ -gangie, mv bhua wee 'ɲnumnikpe 'wv. We 'yu, ylv gbeso mi -nyumada sa 'tɪtɛɛ, mv -wa zuzu gbeso -we mia -Lagɔ 'yu. ⁶ Wee 'ɲnumnikpe 'yu, we 'wlvsa gumunyu ka klv mi 'sese 'vɛli 'bhisa, mv mi -bha.

Wee 'ɲnumnikpe kwesi, 'yliyɔgali -mnva mi -bha. 'Yli mneni we ku -yɔla weee. We mi we 'yugbein -yɔ we lugbein. ⁷ Wee 'yliyɔgaluu tianv -yɔ -jla 'wvwlv. We 'sɔnv -yɔ 'bhligblɔ -yule 'wvwlv, we tanv klv -yɔ nyumɛɛ -nv 'wvwlv, 'in we -mnvanv 'wlv -galibha -cɪcɛ -we mia -bhluda. ⁸ Wee 'yliyɔgali -mnva mia dɛ ni, we 'yabhlo ka -kapue gbelibhlo. 'Yli mnenia we ku -yɔla. We mi we -kapue dlu, 'in we tɔlv mia we -gv. Zlɔo, sabɔo lvv we bhli -nya. We nɛɛ:

«Jejitape, -ɔ mi tiklu, -ɔ mi tiklu, -ɔ mi tiklu,

'tɪtɛ weee mi ɔ kwɛɛ,

-ɔ mi bhaa -bha, -ɔ mia -bha, -ɔ yia yia.»

⁹ We mia lvv bhliɔ -zugba we mnɔvia -ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gvlaa 'ɲni, -ɔ -gaa 'yliyɔ 'yli weee nya, 'in we gbaa ɔ 'ɲni -zɔnv, 'in we paa ɔ fuo. ¹⁰ Da wee 'yliyɔgali -ka lvv bhli -bhlo, 'in waa nyuma kpasɪ glv -bhlo 'ya -mnva sibhli 'kukolu -ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gv la 'yu. 'In wa bubɔa -ɔ -gaa 'yliyɔ 'yli weee nya, 'in wa vitelia wa -can -kloo ɔ 'ɲnumnikpe 'yu, -zugba wa gbaɛ:

¹¹ «Jejitape, -amɪaa -Lagɔ,

we mi tiklu -a 'ka -na 'ɲni -mnɪni,

-a 'ka -bha -mi zv,

'in we mi tiklu -a 'ka -mi fuo 'pa

-na 'tɪtɛɛ 'gbv.

-We ka gbv -wa, -mi -laa -lu weee la.

-In nɛɛ, -lu yi la, 'in -lu yia layi,

'in -in yia we lala.»

5

*Gh*gli -sebhɛ klaluli wa -wla

¹ 'In in yia ghgli -sebhɛ -yɔyi, we mi ɔ 'ɲnumnikpee -guladinyɔ lilisɔ 'wɔ. We -gv -yɔ we dlu mi celida. We mi klada -luu klaluli gbesɔ nya. ² In 'yia 'anzi 'tite yabhlo -yɔ, we 'yibhaa la weli 'tite nya, we nɛɛ: «Nyɔ ka we 'klɔ ɔ 'ka -luu klaluli gbesɔ ni -wla, 'in ɔ 'ka 'sebhɛ ni -bloa?» ³ Nu, nyumɛ ɔ 'kaa we -kali, ɔ 'ni -mi. ɔ 'ni yali -mi, ɔ 'ni dudu -gv -mi, ɔ 'ni glu -mi. Nyumɛ yabhlogbɔɔ 'ni mneni ɔ 'ka wee 'sebhɛ 'wɔtali. ⁴ Nyumɛ ɔ kaa we 'klɔ ɔ 'ka 'sebhɛ ni -blo, ɔ 'ka we zeli, ɔ 'ni -mi. We 'gbu in yia wi -wɔwɔ. ⁵ Tɔun, waa nyuma kpasu 'yabhlo nɛɛ 'mi -ylaɛ: «-In 'na wili -ni. -In -tali, ɔmɔ Zuda zɔyali -jla, -ɔ -wa 'wlulapilunyɔ -Davidu yu, ɔ ka -gɔgali, mɔ kaa we 'klɔ ɔ 'ka wee -luu klaluli gbesɔ -wla, 'in ɔ 'ka 'sebhɛ ni -blo.»

⁶ -Bha in 'yia *Bhlabhleyu -yɔ 'yligbeda. ɔ mi 'ɲnumnikpe kwesi 'yliyɔgali -mnva -yɔ nyuma kpasu nyidi. ɔɔ Bhlabhleyu 'wlsa -blu wa -di ɔ 'slakaa -nu nya. ɔ ka 'gwi gbesɔ -yɔ 'yli gbesɔ. Mu -wa zuzu gbesɔ, -we -Lagɔ 'paa yoo dudu weee -gv. ⁷ ɔɔ Bhlabhleyu bea -ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gv la -yɔ, 'in ɔ yia wee 'sebhɛ 'wɔbhu -mɔɔ lilikwɛɔ 'wɔ. ⁸ ɔ 'bhua wee 'sebhɛ 'wɔ, tɔun wee 'yliyɔgali -mnva -yɔ nyuma kpasu glu -bhlo 'ya -mnva yia ɔ 'yu 'kukolu 'sibhli. -ɔ -ka -mi, ɔ ka ɔ -pete kwɛɛ, 'in -can -dɔkɔ -we nukplɛ 'wli mia, -mɔɔ ka -muv kwɛɛ. Wee wli mia, mu -wa -Lagɔnyumaa bhubhoe -weli. ⁹ -Bha wa bhli lɔ lɔlu:

«-ɔ kaa we 'klɔ ɔ 'ka 'sebhɛ ni 'wɔbhu,
 -mi -wa.
 -ɔ kaa we 'klɔ ɔ 'ka we -luu klaluli -wla,
 -mi -wa,
 -we ka gbu -wa,
 -ɔ jitea ɔ 'pɔn ɔ 'ka nyuma 'wɔziti -Lagɔ -yla,
 -mi -wa.

Nyima -wa 'bhva zva weee 'yli klaa,
 weli 'yli -bhlo -bhlo -gbanya klaa,
 klu weee nyima klaa,
 we -yɔ -wa 'bhva laga dudu weee -gu,
 -ɔ zitia wa 'wu -Lagɔ -yla,
 -mi -wa.

¹⁰ Nu, -ɔ nva we le,
 'in -Lagɔ pɔla -maa 'wlu la,
 -mi -wa.

-ɔ nva we le -maa 'ka -Lagɔbɔɔnya -ze,
 'in -maa 'ka ɔ dumagbu lenu,
 -mi -wa.

-Mi nva we le -maa 'ka nyima weee 'wlulapli
 dudu weee -gu.»

¹¹ In -tali 'yaa -bha, 'in in yia 'anzunyaa weli 'nu. We -zu
 'wu, wa 'ni mneni wa 'ka we zeli. Nu, wee 'yliyɔgali -mnua
 klaa, nyima kpasɔ klaa, we -yɔ 'ɲnumnikpe, 'mu we bibe
 -nya. We 'de weee mia luv bhlida 'tite, ¹² we nɛɛ:

«Nu, Bhlabhleyu -ɔ wa -dia -blu 'slaka nya,
 'tite klaa, 'ɲnumnie klaa, gbuyilo klaa,
 we -yɔ late lo mi ɔ -nu nya.

We 'dɛɛ 'gbu, we mi tiklu nyima 'ka -bha ɔ zu,
 wa 'ka ɔ 'ɲni -mnini,

'in wa 'ka ɔ 'ɲni -zɔnu gba.»

¹³ In in yi 'yaa luv -putu 'nu. -Lu weee -Lagɔ -laa la, -we
 mia yali, -we mia dudu -gu, -we mia glu, we -yɔ -we mia
 gumunyu lu, we 'de weee bhla luv, we nɛɛ:

«-ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gu la,

ɔ -yɔ Bhlabhleyu 'sɔ,

'tite weee mi wa -nu nya,

'ɲnumnie weee mi wa -nu nya.

Wa bhli wa 'ɲni, 'in wa zu -bha wa

'yli weee -nu nya.»

¹⁴ 'In wee 'yliyogali -mnva nɛɛ: «-Amen!» Nyɔma kpaɔi 'sibhlia 'kukolu, 'in wa yia ɔ bubɔ.

6

Bhlabhleyu -wlɔa -luu klalili gbesɔ

¹ Tɔɔn, 'in in yia ɔɔ Bhlabhleyu -yɔyi. 'In ɔ yia wee glɔglɔ -sɛbhɛɛ klaliluu tianɔ -wlɔ. -Bha -bhlokpade 'yliyogali -mnvaa 'yabhlo 'kɔɔɔ 'wɔ 'tɛɛɛ, -dɛ 'bhisa. 'In in yia we 'nɔ. We nɛɛ: «Yi!» ² In -talia -bha, 'in in yia numɛsɔɔn 'pɔpa -yɔyi. ɔ -dia we -gu la, ɔ ka pɔn kwɛɛ, 'in wa yia ɔ -can -kloo yoo 'nyɛ. Nu, ɔ ka -gɔgalɔ, 'in -gu ɔ yi 'yaa -galia mɔna.

³ -Mɔɔ 'bɔɔ, ɔɔ Bhlabhleyu yia wee -luu klaliluu 'sɔnɔ -wlɔ. -Bha -bhlokpade, 'in in yia 'yliyogaluu 'sɔnɔɔ wɛli 'nɔ. We nɛɛ: «Yi!» ⁴ 'In numɛsɔɔn -putu yabhlo yia 'tla, we -za -kosu 'bhisa. ɔ -dia we -gɔla, 'mɔ wa 'nyɛa 'yoo, ɔ 'ka dɔdɔ -gu tɔ -la, 'in dɔdɔɔ -nyɔma 'ka 'bhɔɔhɔli. -Bha wa 'nyɛa ɔ tɔgɔɔɔle yoo.

⁵ -Mɔɔ 'bɔɔ, ɔɔ Bhlabhleyu yia wee -luu klaliluu tanɔ -wlɔ. -Bha -bhlokpade, in 'nva 'yliyogaluu tanɔɔ wɛli. We nɛɛ: «Yi!» In -talia -bha, 'in in yia numɛsɔɔn -ylukpa -yɔyi. ɔ -dia we -gu la, ɔ ka kilo kwɛɛ. ⁶ Wɛli yabhlo 'tlaa wee 'yliyogali -mnva nyɔɔ, we nɛɛ: «'Mnɔ -yɔ -gooo 'klɔ yia yia. Nu, 'mnɔ kilo -bhlo kaa 'yɔli -bhlo -lubhoo 'pɛnɔgwezi, -gooo kilo ta kaa 'yɔli -bhlo -lubhoo 'pɛnɔgwezi. -Mɔɔ -ka 'kɔɔ -yɔ nɔ, -in 'na zilɔ we kwɛ -nɔ, we -vale -tɔ sa 'cɛ.»

⁷ -Mɔɔ 'bɔɔ, ɔɔ Bhlabhleyu yia wee -luu klaliluu -mnvanɔ -wlɔ. -Bha -bhlokpade in 'nva 'yliyogalu -mnvanɔɔ wɛli. We nɛɛ: «Yi!» ⁸ In -talia -bha, 'in in yia numɛsɔɔn -yɔyi, we fuakaa. ɔ -dia we -gɔla, ɔ 'ɔnɔ wa laa tɔtɔ. Tɔtɔnyaa 'gbe -yɔ ɔ 'sɔ nɔ. 'In wa yia wa 'tɛɛ 'nyɛ wa 'ka nyɔma 'bhaa mɔ dɔdɔ kibhe -mnvanɔɔ -bhlo -gu.

'Sa wa mnia wa 'ka nyuma 'bha tvgugble klaa, ηwə klaa, tlitlgu klaa, we -yɔ -fliinima 'nyii nya.

⁹ -Muv 'bɪgu, ɔɔ Bhlabhleyu yia wee -luu klaluluu gbunu -wɔ. -Bha -bhlokpade, in yia nyuma wa 'bhaa, wa zuzu -yɔyɪ 'slakagusalulu ɔɔ. Waa nyuma mia, wa ka -Lagoweli -yɔηwnu, 'in wa mia we gbudayinya nya, we 'gbu wa yia wa 'bha. ¹⁰ Wa 'kɪa 'wɔ 'tɪtɛɛ, wa nɛɛ: «-Amiaa -Kanyɔɔ 'zayli -ɔ mi -mɔwɔda, dɔdɔgu -nyumaa -yɔgbu -na yia 'wɔbhua, 'in -in 'ka wa gbu dɪlɪ -amiaa -yɔkpasasɛɛ saa. 'Lee, bhla -mumv -na wɔwɔ wea?» ¹¹ Tɔvɔn, wa yia -maa -bana 'pupa 'wɔladlɪlɪ, 'in wa nɛɛ -maa -yla, -maa wɔ -sɛ, nu, -maa bhelia -yɔ -maa lubhonv -lima -wa wa yia 'bhaa -maa 'dɛ 'bhisa, -maa ηwɛ -ka gba 'bhie.

¹² In -tala -bha, 'in in yia Bhlabhleyu -yɔyɪ, 'in ɔ yia -luu klaluluu gbelibhlonv -wɔ. -Bha dɔdɔ zuklua 'tɪtɛɛ. 'In 'yɔv yia ylumanɪ nɛɛ -gbenaa, 'in 'cɔv yia zamanɪ 'pɪvɔn 'bhisa. ¹³ 'In -zɛlɪ yia bhli dɔdɔ -gv, su wa zɔbhala, -pɪpɛ -ka 'plɪ, sa we 'bhue jitea, 'sa -zɛlɪ jitea dɔdɔ -gv. ¹⁴ 'In yalɪ yia labhv nyumaa 'yliya 'wɔ, nɛɛ -bita wa gli. -Gɔgɔ weee -yɔ dɔdɔ weee mia 'nyu nyɪdɪ, 'in we yia 'tɪlɪ. ¹⁵ Tɔvɔn, dɔdɔgu -nyumaa 'wlulapɪlunya klaa, nyumaa 'yugalunya klaa, 'slɔjaa 'yugalunya klaa, 'ηnumnunya klaa, nyuma 'tɪtɛ klaa, galɪ klaa, we -yɔ -wa 'nia galɪ nya -mɪ, wa 'dɛ weee yia zize -gɔgɔɔ 'bhɔka 'wɔ, we -yɔ tɔkpa -nyɪdɪ. ¹⁶ Wa nɛɛ tɔkpa -yɔ -gɔgɔ -yla: «A bhli -aun -gv. A zize -aun 'pɪpɪ, -ɔ -dia 'ηnumnikpe -gv la kwɛɛ. A zize -aun 'pɪpɪ Bhlabhleyuu 'cɛ kwɛɛ. ¹⁷ Nu, we ka nyini, wa 'cɛpayɪ 'kadu ka nyini. Nyɔɔ mneni ɔ 'ka we 'yu 'yɪlgɛa?»

7

Nyuma 'wlu glv ta -zakpa kugbua lɛ 'sɔ (144.000)

¹-Muu 'bigu, 'in in yia 'anzi -mnva -yoyi 'yligbeda duduu gwıgwı -mnva 'yli. -Muu mı duduu -pipe -mnva 'yoo - kulbda, -muu yi 'wlv nu, -pipe yabhlogbɔɔ 'pli dudv -gv, gumunyu -gv we -yɔ su 'wlu. ²'In, in yia 'anzi -putu yabhlo -yoyi 'wusɔda 'yluu 'wusɔlvda. -Lu -we nya wa zva -Lagɔɔ yibhelida nyuma -yɔ, we mı we kwɛɛ. 'Anzi -mnva -we -Lagɔ 'nyɛa 'tıtɛ we 'ka gumunyu -yɔ dudv sialı, we 'kpi'a 'wu 'tıtɛ we -yla, we nɛɛ: ³«A 'yligbe -slɔ, nu, -a 'nı -slɔ 'yliyɔga -Lagɔɔ yibhelida -Lagɔɔ lubhonunyaa 'klv -yɔ zv, dudv klaa, su klaa, we -yɔ gumunyu, a 'na sialı we -nı.» ⁴'In -wa -Lagɔ zva ɔ 'dɛɛ yibhelida -yɔ, 'in in yia wa ɲwe yibheli. *Izlaɛlu zva weee 'yli, nyuma 'wlu glv ta -zakpa kugbua lɛ 'sɔ (144.000).

⁵Zudaa zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Lubɛnu zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Gadu zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

⁶Asɛlu zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Nɛfɔtalii zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Manasee zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

⁷'Simeɔɔ zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

*Leviii zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Isakaaa zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

⁸Zabulɔɔn zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

*-Zɛzɛfvv zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Bɛzameɛɛ zwayli, nyuma 'wlu glv ta (12.000).

Wa 'dɛ weee 'klv -yɔ wa zva -Lagɔɔ yibhelida.

Nyumaa -zlo bibea 'ɲnumnkpe

⁹-Muu 'bigu, in -talia -bha, 'in in yia nyumaa -zlo -yoyi. Waa nyuma -zu 'wu, -ɔ mnenia ɔ 'ka wa zɛli, ɔ 'nı -mı. Nu, dudv weee -gv -nyuma wa -mıa: laga weee -gv -nyuma mı -bha. Zva weee 'yli -nyuma mı -bha. Klu weee nyuma mı -bha. Wɛli weee nyuma mı -bha. Wa 'yligbe 'ɲnumnkpe

-yɔ Bhlabhleyu 'yu. Wa ka -bana 'pupa 'wu, 'in saun mia wa kwεε. ¹⁰ Wa 'kpia 'wu 'titeε, wa nεε:

«-Amiaa -Lagɔ -ɔ -dia 'ηnumnikpe -gu la,
 ɔ -yɔ Bhlabhleyu 'sɔ,
 gbɔwɔsaste mi wa -nu nya!»

¹¹ Nu, 'anzi weee bibeaa wee 'yliyɔgali -mnua klaa, waa nyuma kpasɔ klaa, we -yɔ 'ηnumnikpe. Wa -gblia 'wlu la 'ηnumnikpe 'yu, 'in wa yia -Lagɔ bubɔ. ¹² Wa nεε:

«-Amen!»

Nyuma weee gba ɔ 'ηni -zɔnu.

Nu, nyuma weee -mnun ɔ 'ηni,

gbuyilo weee mi ɔ -nu nya,

nyuma weee 'pa ɔ fuo, nyuma weee zu -bha ɔ,

'tite -yɔ latelo weee mi ɔ -nu nya.

We -mi 'sa, 'in we 'ka 'sa -tu

'yli weee -nu nya.»

¹³ -Bha nyumε kpasaa yabhlo 'yibhaa 'mi laε: «'Lee, waa nyuma kaa dε -bana 'pupa 'wu, mɔɔ -nyuma wa -mi, 'in mɔ wa 'bhulva?»

¹⁴ In nεε ɔ -yla: «Na -kanyɔ, -ɔ -yia we 'ji, -mi -wa!»

ɔ nεε: «Waa nyuma mia dε, wa ka wa siati bhabha. Wa ka wa 'dεε -bana -wɔlv Bhlabhleyuu 'pɔn lu, 'in we yia pɔmani tenyii. ¹⁵ We 'gbu wa 'yiligbea -Lagɔɔ

'ηnumnikpe 'yu, zluo, sabɔoo, wa 'ka ɔ dumagbu lenɔ ɔ -budu 'kadu zɔ, 'in -ɔ -dia 'ηnumnikpe -gu la, 'in -mɔɔ kua wa 'wu. ¹⁶ ηwɔ 'na 'ka 'maslɛn wa 'bha, 'nyumatu 'na 'ka 'maslɛn wa 'bha, 'yiv -yɔ slo 'na 'ka 'maslɛn wa 'bha.

¹⁷ Nu, Bhlabhleyu -ɔ mia 'ηnumnikpe kwesi, mɔ yia wa 'nyuwlukua lu kwaa, bhlabhlee 'yliyɔzɔnyɔ 'bhisa. 'In -Lagɔ yia wa 'mɔ weee sia.»

8

Bhlabhleyu -wlaa gligl -sebhεε klalilu gbesɔnu

¹ Nu, Bhlabhleyu -wlaa wee ghlgl -sebheε klaliluu gbesonu, 'in -Lagoo -gbe yia 'wutu blenyii 'lelu kibhe -bhlo. ² 'In, in yia 'anzi gbeso -yoyi 'yiligbeda -Lagoo 'yu. O yia we legle gbeso 'wladlili.

³ 'Anzi -putu yia, 'in we yia 'slakagusalilu kwesi 'yiligbe, -can -doko mi we kwεε, we nukple wa siea 'wli. Wa 'nyea we 'wli duun yoo, we suslolua -Lagonyuma weee bhuhhoeweli -yo 'wli 'wu, 'in we -yo we yia 'slakagusalilu 'yu mni, we 'ka we -Lagoo 'nye. Wee 'slakagusalilu mi -can nya, 'in we mia -Lagoo 'nnumnkpe 'yu. ⁴ 'In 'wlu gbeylo -yo -Lagonyuma weee bhuhhoeweli yia 'wuso 'anzi kwεε -Lagoo 'yu. ⁵ Toun, 'anzi 'bhua -doko 'wu, we yia we yeli 'slakagusaliluu -kosu nya, 'in we yia we dudv -gv 'mni. -Bha -bhlokpade, -de -gaan, welnya gbaa, 'nyu 'paa 'yika, 'in dudv yia zuklu.

Tia -legle -mnvaa weli

⁶ 'Anzi gbeso, -we kaa legle gbeso kwεε, mu mnazia we 'de la we 'ka we bhli.

⁷ We tanv bhlia we legle, 'in -zeli nyu klaa, -kosu klaa, we -yo 'pion, -we mia 'wusloluluda, in we yia we dudv -gv 'mni. Dudvu kibhe ta -gv -bhlo yia si, su ta glaa -bhlo -yo -petu yalv weee yia si.

⁸ We 'sonv bhlia we legle: -kosu 'kadu 'wlaa -gogo -we mi sida, 'mu wa vitelia gumunyu lv, 'in gumunyu taa nuv -bhlo yia 'pion -ze. ⁹ Gumunyu lv -li ta glaa -bhlo yia tli, 'in we yia 'glv ta glaa -bhlo lasa.

¹⁰ We tanv bhlia we legle: -zeliya 'kadu 'bhua yali, 'in we yia bhli, wee -zeliya mia, -kosu mi 'bhisa we nyumaa, mu bhilia 'nyuwlukvanya -yo -gbua 'kadu ta glaa -gbua -bhlo lv. ¹¹ Wee -zeliya wa laa kalulu, 'in wee -gbua ta glaa -bhloo 'nyu yia kamanu. 'In wee 'nyu yia nyuma duun 'bha we 'kikaloo 'gbv.

¹² Wee 'anzi -mnuvanv bhlia we legle, 'in 'yluv kibhe taa nuv -bhlo klaa, 'cuv kibhe taa nuv -bhlo klaa, we -yɔ -zeli ta glaa -bhlo yia -nyumo. Sa zlu taa nuv kibhe -bhlo -tua nikpise 'wu, 'sa sabɔɔ taa nuv kibhe -bhlo 'nia 'cu -yɔ -zeli san 'yi.

¹³ Nu, in -talia -bha, 'in in yia -galibhacice mia -bluda -mɔ yali 'pɪpu 'wukɪweli 'tite 'nu, we nɛɛ: «Gbonyuu, gbonyuu, gbonyuu mi dudɔv -nyumaa -nu nya 'anzi taa pnu -ka wa legle bhli!»

9

Legle gbunv

¹ Nu, 'anzu gbunv bhlia we legle, -zeliya yabhlo -we bhlia dudv, 'in in yia we -yɔyi. 'Bhuka -we 'nia bhloluda -ka, we -lakli wa 'nyea wee -zeliya yoo. ² We -kalia wee 'bhuka, gbeylo -we 'wlva -klaaa gbeylo mu 'tlaa -mɔ, 'in we yia 'ylv -yɔ -pɪpe ylumanu. ³ Wee gbeylo 'wu -gangannya 'tlaa, 'in we yia dudv -gu lamneni. 'In -Lagɔ yia 'tite -we -yɔ -klagbetaa 'tite 'wɔwlvɔ we 'nye. ⁴ Wa nɛɛ we -yla we 'na nuv gbonyuu -petu -yla le -ni, we -yɔ sunya -yɔ -titi -wɔtv. Nu, nyuma -wa 'nia -Lagɔ yibhelida 'klv -yɔ -ka, 'ma we 'kaa gbonyuu -yla lenv. ⁵ Wa 'ni wee -gangannya 'yoo 'nye we 'ka nyuma 'bha. Wa nɛɛ nu, we siali wa bhabha 'cu gbu zɔ. Sa -klagbeta -ka 'pa, 'in -bha glopoa ni, we nu 'sa we. ⁶ We bhla, tɪtɪlee da wa yia -talia, 'in wa 'na 'ka we 'yi, we tv yia nyuma 'bhaa, 'in kwɛɛ -muv yia wa -gwaa.

⁷ Wee -gangannya 'wlusa numɛsvun, -we wa mnazia la tɔv -nu nya, 'in -we ka 'wluo 'wlva nɛɛ -can -kloo mi -bha. We 'klv -yɔ nyumaa 'klv 'wɔwlv. ⁸ We 'nyi 'wlv 'ɲwnu 'nyi. 'In we gla 'wlv -jlaa gla. ⁹ We ka netɛbana 'wu, 'in we -kapuee paa -jiji. We -jiji mia, we 'wlv nɛɛ numɛsvun duun mi -wotloo 'wɔgbizeda -gwagwie nya we 'ka tv -gva mni.

¹⁰ Wee -ganganyaa gun 'wlusa wee -klagbetaa gun, -we

mia 'ylitelida seeni 'bhisa. We gun nya we mnenia we 'ka nyuma -yla gbonyuu lenu 'cu gbu zo. ¹¹ Wee -gangannya ka 'wlulapilunyo: 'bhoka -we 'nia bhloluda -ka, we 'wu -Kuzuu 'anzi we -mia. Nu, we 'hni -wa Abadon zuifweli 'wu, Apolion *glekiweli 'wu. We ji -wa -Lunyumonyo. ¹² Tiatia -gbonyuu 'pha de, nu, we -tu lv 'so.

Leglee gbelibhlonu

¹³ Nu, 'anzu gbelibhlonu bhla we legle ni, 'in, in yia weli yabhlo 'nu. -Lago 'slakagusalilu gwigwi -mnua 'yli we 'bhua. Wee 'slakagusalilu mi -can nya, 'in we mia -Lago 'yu. ¹⁴ Wee weli nee wee 'anzu gbelibhlonu kaa legle kwee -yla: «'Anzi -mnua -we mia gbvanda, -gbva 'kadu wa laa Eflatu kwesi, -in -blo we -nya.» ¹⁵ Wee 'anzi -mnua mia, -Lago ka we lamnazi o lubhoo -nu nya. Wee -zu nu cu nu yli nu 'leli teun -nu nya o mnazia we la, we 'ka mni, we 'ka nyuma 'wusali, 'in we 'ka nyuma ta glaa -bhlo 'bha. Nu, weli gbaa, 'in wa yia we -blo. ¹⁶ 'Sluja -wa mia numesvun -gu, wa zeta wa 'mi -yla, wa hwe nyini minion 'wlu -bhlo. ¹⁷ -Mo na 'yli -kake 'wu, -wa -dia wee numesvun -gula, sa in 'yia wa -yo mu ni: netebana mia wa 'wu, we -za -kosu 'bhisa, we ylu yali 'bhisa, we -za lu -bhubhee nukple 'bhisa. Wee numesvunnya 'wlu 'wlusa -jlaa 'wlu. 'In -kosu klaa, gbeylo klaa, we -yo -bhubhui slo tlaa we hwee. ¹⁸ Nu, -kosu klaa, gbeylo klaa, we -yo -bhubhui slonya 'tlaa da we hwee ni, mu -wa siasie ta. Mu 'bhaa dudugu -nyuma ta glaa -bhlo. ¹⁹ Nu, wee numesvunnya 'tite mia, we mi we hwe -yo, 'in we mia we gun -yo. We gun 'wlusa tibhe. We ka 'wlu, we nya we nua nyuma -yla gbonyuu le.

²⁰ Wee siasie 'ni dudugu -nyuma wee 'bha. Nyuma -wa -tva -bha, wa 'ni wa telitelu 'bibhu. Wa mi -bhlokpade 'kuzunya boboda, telitelu mia -can nya klaa, 'gwezi nya klaa, nete nya klaa, tukpa nya klaa, we -yo su nya, wa 'ni

we bubve 'b'bhv. 'In wee t'elitelili mia, we'e 'yi la, we'e 'nv
'in we'e nɔ. ²¹ Nu, wa 'ni wa dli 'bhiti, wa mi nyima 'bhada
-bhlokpade, wa mi ylisi lenuda, 'in wa -yɔ nyima weee dia
-budu 'wv, 'in tɔlva ylia 'wie.

10

'Anzi -yɔ gliglɪ -sɛbhɛ -yule

¹ 'In in yi 'yaa 'anzi 'tite -putu -yɔyi yali 'bhvda.
Yalɪpɪpa wɛlia we 'wv -bana 'bhisa, 'in -zuku yia we 'wlu
bibe. We klv nyumaa 'ylv 'bhisa, 'in we bhɔgv 'wlva -kosuu
-dɔlv. ² Gliglɪ -sɛbhɛ -yule mi we kwɛɛ, we mi ɲwekalɪda.
Gumunyu -gv we dia lilibhv la, 'in we yia dɔdv -gv kɔpɛbhv
ladi. ³ Sa -jla kpia 'wv 'titeɛ, 'sa we 'kpia 'wv. We 'kpia
'wv tɔvn, 'in -dɛ gbesɔ yia -gan. ⁴ Wee -dɛ gbesɔ -gangiee
'bɪgv, in 'yibha yaa in 'ka we wɛli cɛli. -Bha -bhlokpade,
'in wɛli yabhlo yia gba -mɔ yali. We nɛɛ 'mi -ylaɛ: «Wɛli
-we wee -dɛ gbesɔ gbaa, -in zize we. -In 'na cɛli -lu
yabhlogbɔɔ -ni.»

⁵ Nu, wee 'anzi in 'yi yaa -yɔ 'yigbede, -we ka bhv
yabhlo mia gumunyu -gv, 'in we 'yabhlo mia dɔdv -gv, we
yia lilisɔ 'wɔbhv yali. ⁶ 'In we yia bi -Lagɔ -ɔ -gaa 'yliyɔ 'ylɪ
weee nya, ɔ 'ɲni nya, -Lagɔ -ɔ -laa yali -yɔ we 'wv -lu weee
la, -ɔ -laa dɔdv -yɔ we -gv -lu weee la, we -yɔ gumunyu
-yɔ we lv -lu weee. Wee 'anzi nɛɛ: «We bhla 'ni 'maslɛn
latlɔlv. ⁷ Nu, zli 'anzu gbesɔnv yia we lɛglɛ bhliɔ, -Lagɔ
'wlukɔvn -gbv mia zizede, we zli ɔ nva we lɛ. Cɛn, lɛ ɔ
yia we nva, sa ɔ gbaa we, ɔ lubhonvnya -wa mia ɔ gbv
-falpanya nya -yla, 'sa.»

⁸ 'In wɛli -we in 'nv yaa -mɔ yali, we nɛɛ 'ya 'mi -ylaɛ:
«'Anzi yligbea gumunyu -yɔ dɔdv -gv, -in mni we -gbɛ, 'in
'sɛbhɛ -we mia ɲwekalɪda we kwɛɛ, -in 'bhv we 'wv.»

⁹ 'In in yia we -yɔbɛ. In nɛɛ we -yla ni, we 'nye 'mi wee
'sɛbhɛ -yule yoo. We nɛɛ 'mi -yla: «-In 'bhv we 'wv, -in 'ka

we li. Nu, kamanɩ we yia -na nukplɛ, nu, luv 'kpi 'bhisa we yia menɩ -na ŋwɛɛ.» ¹⁰ In -saa wee 'sebhɛ we kwɛɛ, in lia we, luv 'kpi 'bhisa we menɩ 'mi ŋwɛɛ. -Slɛɛn in mnaa we, 'in we yia kamanɩ na nukplɛ.

¹¹ Wa nɛɛ 'mi -yla, we mi 'ya nu, in gba -we -Lagɔ yia lɛnva, klu duun klaa, laganya klaa, wɛlu 'yli -bhlo -bhlonya klaa, we -yɔ nyumaa 'wlulapɩnyaa daa.

11

-Lagɔɔ gbudayɩnya 'sɔ

¹ -Muv 'bɩgu, gblee yabhlo -we -yɔ su -we nya wa yibhɔlva -lu 'sɔ 'wɔwɩva, wa yia 'mi we yoo 'nyɛ. 'In wa nɛɛ 'mi -ylɛ: «-In -sɔ 'wɔ -in 'ka -Lagɔbudu 'kadu -yɔ we 'slakagusalɩlu yibhɔlva mni. -Wa mia -mɔ -Lagɔ bubɔda, -in zeli wa. ² Nu, -in ti -buduŋwɛɛ 'wɔ. -In 'na yibhɔl -bha -ni, -we ka gbu -wa, -wa 'nia Zuifu, wa ka we wa 'nyɛ, 'in ma yia -Lagɔɔ -mɔwɩ gbe -gunɔa 'in wa 'ka we lawuwlali 'cu glɩ 'sɔ, 'cu 'sɔ zɔ. ³ Nu, na gbudayɩnya 'sɔ na yia yoo 'paa wa 'ka -Lagɔwɛli gba wee 'yli 'wlu gbelibhlo 'yli glɩ ta nya, -gbɛnaa nya 'wɔ.» ⁴ Nu, ma -wa *olivusu 'sɔ -yɔ 'nape 'sɔ -we 'yiligbea dɔdɔv -Kanyɔ -Lagɔ 'yu. ⁵ Nyime -ka we -yla gbunyuɩ lɛnva yi, 'in -kosu tlaa we ŋwɛɛ, 'in we bhaa ɔ. Nyime ɔ -ka we -yla gbunyuɩ lɛnva yi, 'sa -bhlokpade -mɔɔ yia tɩa. ⁶ Waa gbudayɩnya ka 'tite wa 'ka 'nyu 'yiligbeli -muv yi 'wɩ we lva wa -Lagɔgbuɩ -falɩpa bhla. Nu, wa ka 'tite wa 'ka 'nyu 'pɩɔn 'wulabhɩtɩli. 'In wa ka 'tite wa 'ka dɔdɔv -gv siaseɛ 'yli -bhlo -bhlo lala wa dlu da.

⁷ 'In gbu -we ka da wa 'yia ni, wa -ka we gbagbie bhɩa, 'in 'bhɩka -we 'nia bhloluda -ka, -mɔ nime yabhlo yia 'tlaa, we 'ka wa tu dili, we 'ka wa lu, 'in we 'ka wa 'bha. ⁸ 'In wa 'kwienya 'ka lasluda -tu -mɔ 'gbe 'kaduɩ -gbɔgbɩ 'wɔ, da nyuma kulva wa -Kanyɔ *su -gula. Wee gbe mia, 'mu

wa palia *Sodōmv -yō Eziputv 'wv. ⁹ Nu, nyumaa 'yli -bhlo -bhlo -wa 'bhva zva -bhlo -bhlo 'yli, -wa gbaa welu 'yli -bhlo -bhlo, we -yō -wa 'bhva laga -bhlo -bhlo -gv, -maa yia wa 'kwie ylaa 'yli ta kibhe nya. Wa 'na 'ka wa 'bhlubhlugbv -yōḡwnu. ¹⁰ Waa *-Lagōgbv -falipanya sō nu tltle yia dōdōgv -nyuma 'mōna 'wōlaa, 'in wa 'ka -lu 'nyunyēnī 'mōna nya. Waa nyuma sō nī ka wa sialī tenyīīī 'gbv.

¹¹ Nu, 'yli ta kibhe -ka 'plī nī, 'in nyapēle bhva -Lagō -gbē, 'in we plaa wa 'wv, 'in waa nyuma sōa 'wv. -Maa -ka wa -yōyī, 'in -nyanīgbō kpālī -maa. ¹² 'In weli 'tite yabhlo yia wa 'dē 'sō -yīa gba yalī: «A -gbīa -selī.» 'In wa yīa -mō yalī -gbīa yalīpōpa 'wv -zugba wa tūnyūma yīa wa. ¹³ -Bha -bhlokpadē dōdō zuklūa 'tītē, 'in wee 'gbe kibhe kugbuaa -gv -bhlonv yīa labhv. 'In nyuma 'wlu glv -bhlo 'wlu kugbua lē gbv (7.000) yīa tli wee dōdō zuklūee 'bīgv. Nyuma tōlvā -wa -tōa -bha, -nyanīgbō yīa -maa -kpālī, 'in wa yīa -Lagō -ō mīa yalī 'ḡnī -mnūnī.

¹⁴ Gbonyūuuu 'sōnv ka 'plī, -slēn, wee gbonyūuuu tanv yīa daylī yīa.

Lēglē gbesōnv

¹⁵ 'Anzv gbesōnv bhīa we lēglē, 'in wa yīa weli 'tite -nyā 'nv yalī. We nē:

«Dōdōv 'wlulapīle mī -slēn -amīaa -Lagō Jējitapē
-yō -ō -Bhasanyō 'sō kwē.

Ma yīa nyūma wee 'wlulapīlīa,
'yīlī wee -nv nya.»

¹⁶ 'In waa nyūma kpasī glv -bhlo 'yā -mnva, -wa -dīa 'ḡnumkpenya -gv lā -Lagō 'yū, wa -gbīlīa 'wlu lā, 'in wa yīa -Lagō bōbō. ¹⁷ -Mō wa -Lagōbōbōweli 'wv wa nē:

«Jējitapē, 'tite wee -Kanyō -Lagō,
-mī -ō mī bhāa, 'in -ō mīa,

-mɪ -a paa fuo.

Nu, -na 'tute nya -in pɪta -slɛɛn nyuma weee 'wlu la

¹⁸ Nu, laga ka 'cɛ 'pa,

'in -na 'cɛpapie yia 'wɔsɔ.

'Yli -we nya -in 'kaa tlɪtlɪnyaa -yɔgbɔ 'wɔbhu we ka nɪni.

Wee yli nɪnia -in 'ka -na gbɔɔ -falɪpanya

-wa nɔa -na lubho,

we -yɔ -na nyuma -wa sɔa -na 'ɲni -yɔ,

we 'ka nyuma kpasɪ -zɛɔɔ,

we 'ka 'nyɛnyɛyua -zɛɔɔ,

-in 'ka wa -tnɔɔ wla,

'in -wa -saa dɔdɔ la,

-in 'ka wa lasa.»

¹⁹ Nu, -Lagɔbudu 'kadɔ -we mia yali -kalɪa ɲwe, 'in wa yia -mɔ 'kesu -yɔyɪ. Nu, wee 'kesu nɔkplɛ, wɛli -we suslɔlua -Lagɔ -yɔ ɔ nyuma 'wɔ, 'in -we wa cɛlɪa -li -gɔ, mɔ mia -mɔ. Tɔɔn, 'nyu 'paa 'yika, wɛlɪnya gbaa, -dɛ -gaan, dɔdɔ zuklua, 'in -zɛli nyu yia lɔa.

12

*-Zatɪbɛ -sɔlɔa 'ɲwɔɔ yabhlo -yɔwɔ

¹ Nu, gwɛdilu yabhlo 'tlaa yali: 'ɲwɔɔ yabhlo -wa. 'Ylu mɪ ɔ 'wɔ -bana nya, 'in 'cɔ mɪ ɔ bhɔ zɔ. -Zɛli kugbua lɛ sɔ mia ɔ 'wluɔ -kloo 'bhisa. ² ɔɔ 'ɲwɔɔ mɪ nɔkplɛ. ɔ gwali bhla ka nɪni, ɔ mɪ luzii 'gbɔ ɔ kpɪa 'wɔ. ³ 'In gwɛdilu -putu yi 'yaa yali 'tla. *-Zatɪbɛ 'kadɔ -wa, we -za. We ka 'wlu gbɛsɔ, we -yɔ 'gwi kugbua. We 'wlu -mɔmɔ -ka -mɪ, -mɔɔ ka -can -kloo -gɔ. ⁴ We gɔn nya we yilɛpa -zɛli ta glaa -bhlo la, 'in we vitɛlɪa we dɔdɔ. Nu, ɔɔ 'ɲwɔɔ mɪ gwaliɔ yida, 'in wee -zatɪbɛ yia ɔ 'yu 'yiligbe, nɪ, ɔ -ka gwali nɪ, we 'ka ɔ 'yu mna. ⁵ 'In ɔɔ 'ɲwɔɔ yia nɔkpasuyɔ gwali. Nu, nɔkpasuyɔ -ɔ 'kaa dɔdɔ weee -gɔ nyuma 'yoo da -slɔlu 'klɔ 'cɪcɪ nya, mɔ -wa. 'In wa yia -Lagɔ -yɔ ɔ 'ɲnumɪkpe kwesi

ɔɔ 'yu belɪ. ⁶ Tɔʊn, ɔɔ 'ɲwɔɔ yia -flii -bho, 'in ɔ yia da beblɛɛ mni, da -Lagɔ mnazɪa ɔ -yla 'bɪ la. ɔ li -mɔ 'yɪ 'wlu gbelibhlo, 'yɪ glv ta (1.260), 'in -zugba ɔ yɪ lililu ɔ li.

⁷ -Slɛɛn, tʊ yia yalɪ bhli. 'Anzɪnyaa -kanyɔ Misɛli -yɔ ɔ -anzɪnya, we -yɔ -zatɪbhɛ yia gv, 'in -zatɪbhɛɛ 'anzɪnya yia we 'wusa. ⁸ 'In we yia -zatɪbhɛ -yɔ we 'anzɪnya lu. Nu, we 'nɪ we 'klv -ka we 'ka yalɪ -tʊ. ⁹ 'In wa yia wee -zatɪbhɛ 'kadʊv 'dɛ 'pipee viteli. Mv -wa da bhlasabhla *-tɪbhɛ -we wa laa *'Kuzu, 'in wa la 'yaa -Saatan. Mv nva dʊdʊgv -nyɪma weee -dawli 'wv. Wa vitelia we dʊdʊv, 'in wa yɪ 'yaa we 'anzɪnya we 'bɪ viteli.

¹⁰ -Mʊv 'bɪgv, in yia wɛli 'tɪtɛ yabhlo 'nv -mɔ yalɪ. We nɛɛ: «Nyɪmaa gbʊwʊsabhla ka nyɪ. -Slɛɛn mɪa, -amɪaa -Lagɔ ka ɔ 'tɪtɛ -slolu, 'in dʊdʊv 'wlulapɪtɛ mɪ ɔ kwɛɛ. -Slɛɛn mɪa da, ɔ -Bhasanyɔ ka we -slolu nu, mɔ kaa se. Nu, -we dɪlɪa -amɪaa bhelia gbv 'wlu la, wa ka we 'pipee viteli. Cɪun, zɪlɔɔ, sabɔɔɔ, -we dɪlɪa -amɪaa bhelia gbv 'wlu la -Lagɔ 'yu, 'mv wa vitelia. ¹¹ Nu, -amɪaa bhelia ka -gvɔgalɪ, Bhlabhɛyuu 'pɪɔn -yɔ gbʊdayɪwɛlu 'gbv. Wee wɛlu 'gbv wa yia ɲwɪnu wa 'ka wa 'yɪlɪyɔgagɪe wɪa, 'in wa 'ka tɪ. ¹² We 'dɛɛ 'gbv yalɪ -in li 'mʊna. Wa ka wee -zatɪbhɛ viteli, we 'dɛɛ 'gbv, -wa weee -dɪa yalɪ la, a li 'mʊna! Nu, gbʊnyuu mɪ dʊdʊv -yɔ gumunyuu -nv nya. -We ka gbv -wa, 'Kuzu ka -mɔ lasibhli 'cɛ nya. Nu, we 'yɪ 'nɪ 'wuzʊ, we 'dɛ -yɪ we 'jɪ.»

¹³ Wee -zatɪbhɛ 'yɪa nu, wa ka we dʊdʊv viteli nɪ, ɔɔ 'ɲwɔɔ -ɔ gwɪalɪ da nʊkpasuyɪ, 'in we yia ɔ 'bɪ vʊvʊe bhli. ¹⁴ Nu, -Lagɔ 'nyɛa ɔ -galɪbhacɪcɛɛ -kapue 'sɔ, ɔ 'ka -blu, da beblɛɛ -Lagɔ mnazɪa la ɔ -nv nya, ɔ 'ka -mɔ mni. -Mɛmɛ mɪa ɔ mnɛni ɔ 'ka -mɔ -zv ta kibhɛ* lililu 'yɪ ɔ 'ka we li. 'In tɪbhɛ 'nɪ ɔ -yɔcɪpa. ¹⁵ Wee tɪbhɛ yia 'nyu gwɛzɛ ɔ 'bɪ, 'in

* ^{12:14} -zv ta kibhɛ we -yɔ 'cv 42 -yɔ 'yɪ 1.260 mɪ -lu -bhlo nya.

we yia -gbua -ze, we 'ka yaa ɔɔ 'ɲwɔɔ mna. ¹⁶ 'In dudu yia ɔɔ 'ɲwɔɔ 'wɔsaa yi. Wee dudu -kalia ɲwe, -gbua -we -zatibhe gwɛzɛa, 'in we yia we 'ma. ¹⁷ 'In wee -zatibhe yia ɔɔ 'ɲwɔɔ -yɔɔɛpali, 'in we yia ɔ 'yua pɛu -yɔ ɔ 'yuoyuaa -gbɛ tu kwa. -Maa mia, -Lagɔɔ tite -maa zua 'nɔɲwe, 'in -maa mia -Zezuu gbɔdayinya nya. ¹⁸ -Bha wee -zatibhe bea gumunyu -gɔgɔ -gu, 'in we yia -bha 'yligbeda -tu -buse -gu.

13

Nime -we 'tlaa gumunyu -gu

¹ -Muu 'bigu, in yia nime yabhlo -yɔyi gumunyu -gu 'tlada, we 'gwi kugbua, 'in we 'wlu gbesɔ. 'In we 'gwi -mumu -ka -mi, -muv ka -can -kloo -gu. 'In we 'wlu -mumu -ka -mi, -Lagɔɔ veli ɲɛ mi we -gu celida. ² Wee nime in 'yia -yɔ, we 'wlusa gbi. Wee bhu 'wlv sa 'cekaniɛ 'kadu yabhloo bhu, 'in we ɲweɛ 'wlv -jlaa ɲweɛ. 'Mu -zatibhe 'nyɛa we lateɔ, we -yɔ we 'ɲnumnikpe -yɔ we 'tite. ³ Wee nimeɛ 'wlu yabhlo 'wlv sa tɛtɛle mi we -yɔ, -muv 'bigu 'in we yi 'pu. Nu, ɲwegaga -subhalia nyuma weee, 'in wa yia we 'bi mni. ⁴ Nu, wee -zatibhe mia, 'mu duduɔ -nyuma weee bubɔa, -we ka gbv -wa, mu 'nyɛa wee nime 'tite. 'In nyuma weee bubɔ 'yaa wee nime, -zugba wa gbɛ: «Nyɔɔ mi nime ni 'bhisa? 'Lee, nyɔɔ 'ka we nya gva?»

⁵ We ka 'yoo 'yi we 'ka we 'de 'ylimani, 'in we 'ka -Lagɔ veli. 'In we ka 'tite 'yi, we 'ka we lenu 'cu glu 'sɔ 'cu 'sɔ nya. ⁶ We -bloa ɲwe 'in we yia -Lagɔɔ velie bhli: we veli ɔ 'ɲɛ, we veli ɔ ladida, 'in we yia -wa -dia yali la veli. ⁷ Wee nime ka yoo 'yi we -yɔ -Lagɔnyuma 'ka tugv, 'in we 'ka wa lu. We yia 'yoo 'yi we 'ka zua weee 'yli -nyuma klaa, nyumaa klu weee klaa, weli 'yli -bhlo -bhloo gbanya weee klaa, we -yɔ laga weee 'wlulapili. ⁸ 'In duduɔ -nyuma weee yia we bubɔa. Nu, duduɔ lalabhla, nyuma ka ɲɛ 'nia 'yliyoga

-sebhē 'wu celida -mi, ma yia we bubāa. Wee 'sebhē mia, Bhlabhleyu wa 'bhaa 'slaka nya, ɔ -nv -wa.

⁹ Nu, -ɔ -ka 'nɔnv -yukwli 'wlu -ka, ɔ 'nv we.

¹⁰ Nu, -lu -we 'yli nyumē 'kaa mnini,
we 'yli ɔ mnina.

Nyumē -ɔ 'kaa -kaslv 'wu mni,
-kaslv 'wu ɔ mnina.

Nyumē -ɔ tugugble 'kaa 'bha,
tugugble bhaa ɔ.

We -ka 'sa -mi, -Lagonyuma -ka dlitie, wa -tv -Lagɔ dli -gu
-zuda.

Numē -we 'tlaa glu

¹¹ Tɔvn, in yia numē -putu -yɔyi glu 'tlada. We ka 'gwi 'sɔ 'wlu, -muv 'wlv bhlabhleyuu 'gwi, nu, -zatibhe 'bhisa we gbaa. ¹² Numē tianv 'tite we kaa. We -ka nyuma 'yu 'tla, mv nva lē, 'in -maa bubāa numē tianv -we tltlile felia 'bhaa. ¹³ 'In wee numē nva gwedigbv 'kadi lē, 'in we subhalla -maa hwegaga. Sa 'bhisa, we sa -kosu yali, 'in we laa we dudv -gv, nyuma weee 'yibadi. ¹⁴ Gwedigbunya -we wee numē nva lē numē tianv 'yu, we nya we nva dudvgv -nyuma -dawli 'wv. 'In we gbaa -maa -yla nu, numē -we tugugble nva lē, 'in we yia 'pv, wa teli we 'wvwlv. ¹⁵ Numē -we 'tlaa glu, mv 'yia 'tite we 'ka wee telitelilu nyapelie 'nye -muv 'ka gbagbie mneni. 'In -wa 'nia we bubve hwnu, we 'ka wa 'bha. ¹⁶ Mv nva we lē, 'in nyuma weee, 'yuao, nyuma kpasoo, 'hnumnunyaoo, bobabhanyaoo, -wa 'nia galoo, we -yɔ gali, 'in wa yia we yibhelida -yɔka -gla nya. We 'ni wa lilisɔ -yɔ -mi, -zugba wa 'klu -yɔ -wa. ¹⁷ Nu, nyumē -ɔ 'ni wee numē yibhelida -yɔka, -ɔ 'ni we 'hni -yɔka, -ɔ 'ni we nimeloo -yɔka, wa'a 'nye ɔ 'yoo ɔ 'ka -lu zɔ, 'in ɔ 'ka -lu pelv 'pa.

¹⁸ Nu, gbyilo -bhla bea. -ɔ -ka 'ylimna, ɔ sisali wee numē nimeloo 'wv, 'in ɔ 'ka we 'wulanv. Nu, wee nimeloo

mia, nyume yabhloo ηni -wa: mu -wa 'wlu ta glv ta 'ya gbelibhlo (666).

14

Nyuma wa zitia 'wu, wa luv

¹ In -talı 'yaa -bha, 'in in yia Bhlabhleyu -yoyı. Ɔ mi *Siangogɔ 'wlu 'yligbeda, we -yɔ nyuma 'wlu glv ta -zakpa kugbua le 'sɔ (144.000). Ɔ Bhlabhleyu -yɔ Ɔ Didee 'ηni mi wa 'klu -yɔ celıda. ² Welı yabhlo yia yalı 'bhv. Wee welı 'wlv gumunyu -jiji, we 'wlv 'ya sa -de -gan. Wee welı menı -pete wa mia bhlıdaa welı 'bhisa. ³ Waa nyuma mi 'ηnumnikpe klaa, 'yliyogali -mnua klaa, we -yɔ nyuma kpası 'yu luv lolu bhlıda. Wee luv mia, nyume yabhlogbɔɔ 'ni mneni Ɖ 'ka we bhli, we 'ni waa nyuma 'wlu glv ta -zakpa kugbua le 'sɔ (144.000) -wa -Lagɔ zitia 'wu dɔdɔgv -nyuma glaa 'wubhv. ⁴ -Maa mia, -maa 'ni -maa 'de pun -plalı 'ηwnı duun nya. Cun, 'sa -maa -tva 'wu sa 'paınpaın. Da Bhlabhleyu -ka 'plıli, -maa mi Ɖ 'bi. -Lagɔ ka -maa 'wɔziti dɔdɔgv -nyuma glaa -maa 'ka Ɖ -yɔ Bhlabhleyuu tia -nyuma -zε. ⁵ -Maa 'ni yotubhv. Cun, -maa 'ni gbonyuu 'wlu -ka -Lagɔ 'yu.

'Anzi ta

⁶ Tɔɔn, in yia 'anzi -putu -yoyı -bluda -mɔ yalı 'pıpi. Mu yia -Lagɔgbv gbaa yia, dɔdɔgv -nyuma -yla. Wee -Lagɔgbv 'ni bhloluda -ka. Nu, laga weee klaa, zua weee 'yli -nyuma klaa, welu 'yli -bhlo -bhloo gbanya klaa, we -yɔ nyumaa klu weee -yla we yia we gbaa. ⁷ Wee 'anzi nεε welı 'tite nyae: «A sɔ -Lagɔ! A bhli Ɖ 'ηni! Nu, bhla -we nya Ɖ 'kaa nyumaa -yɔgbv 'wubhu, we ka nynii 'gbv. Yalı klaa, dɔdɔv klaa, gumunyu klaa, we -yɔ 'nyuwlukvanya, -ɔ -laa we la, a bubɔ ɔ.»

⁸ 'Anzu 'sɔnv yia tıanv 'bi yi, -zugba we gbaε: «Ɖ ka bhli, Babilɔnvge 'kadv ka bhli. Ɖ ka Ɖ 'mama nv laga weee 'nyε

sa duun, wa 'ka we 'ma. Nyume -o -ka wee nu 'ma, 'in -moo bhlilia o mutni lu.»

⁹ Toun, 'in 'anzu tanu yia so -gaa 'yu 'bi yi. We nee weli 'tite nyae: «Nyume -o -ka wee nime -yo we telitelinu bubo, -o -ka we yibhelida 'klu -yo -kaoo, o -ka we so -yo -kaoo, ¹⁰ o nyume yia -Lagoo 'cee nu 'maa. Wee nu mia, we 'te, 'in -Lago yia we o 'ce -kopy 'wuslua. O nyume yia sia -kosu -yo -bhuhui slo 'wu. Sia o yia -Lagoo -mawlu -anzunya -yo Bhlabhleyu 'yu. ¹¹ -Kosu -we yia wa sialia sa bhabha, we gbeylo yia -gblada -tva 'yli weee -nu nya. -Sleen, -wa buboa wee nime klaa, we telitelinu klaa, we -yo -wa kaa we yibhelida -yo, saboo, zluo, wa mi siada, wa siaste 'na 'ka bhlo.»

¹² We 'gbu -wa mia -Lagoo -nu nya, -wa zva o tite 'nuhwe, 'in wa dli tva -Zezu -gu ni, -maa mia, -maa -ka -sleen dlitie.

¹³ Toun, 'in in yia weli yabhlo 'bhva yali 'nu, we nee: «-We na yia -mi -yla gbaa ni, -in celi we: «-Wa tliia -Lagolubho 'wu ni, 'wututue -dlao mi wa -nu nya.»

«-Bha -bhlokpade, -Lagoo Zuzu nee: «Nyapea wa yia wa lubhoo 'bigu. Wa lenugbu -zounya -yo wa no.» »

***-Dlɔya -sa bhla**

¹⁴ In yla 'yaa -bha, 'in in yia yaluppa -yoyi. -O mia we -guladida, o 'wlu sa nyume. -Can -kloo mi o 'wluo, 'in 'nenoo -bhleka mi o kwee. ¹⁵ 'Anzi -putu 'tlaa -Lagobudu 'kadu zo, we 'kpa 'wu 'titee, we nee -o -dia yaluppa -gu la -ylae: «-In 'bhu -na -bhleka 'wu, -in bhli -lu -didie. Nu, -luu -didi bhla nynia, -we ka gbu -wa, -didi bhla bea dudu weee -gu.»

¹⁶ Toun -o -dia yaluppa -gu la, o yia o -bhleka latli dudu -gu, 'in we yia -li -di dudu -gu.

¹⁷ -Muu 'bigu, 'in 'anzi -putu yia -Lagobudu 'kadu, -we mia yali, zo 'tla. -Muu ka 'ya 'nenoo -bhleka kwee.

¹⁸ Toun, 'yabhlo yia 'slakagsaluluu gbegbein 'bhulu. -Muu mia, -muu ka -kosu -gu 'tite. We nee, we kaa 'nenoo

-bhleka kwεε -yia wεli 'tite nyae: «-In 'bhu -na -bhleka 'wu, -in -sa *-dlōya, 'in -in 'ka we 'wlugugwlati. Nu, -dlōya -we mia -mō su 'wlu dudu -gu, we ka zali.»¹⁹ Wee 'anzi tlia we -bhleka la dudu -gu, 'in we yia -dlōyaa gwna -sa. 'In we yia we -dlōyaa 'wonyazolu 'kadu nukple viteli. -Muu -wa -Lagoo 'ce.²⁰ Nu, 'gbe luv wa 'nyazaa wee -dlōya 'wu, 'in 'pion yia -mō 'tla. Wee 'pion mia, mu 'mnia kilo 'wlu gbeta (1.600) -gu, 'in we -guyupapie yia numesusun ηwe -yo nyini.

15

'Anzi gbeso -yo 'wubhlolu -siasie gbeso

¹-Muu 'bigu, 'in in yia gwedilu -putu -yoyi -mō yali: we 'yli, 'in we yia nyuma ηwegaga subhali. 'Anzi gbeso ka siasie gbeso kwεε. Wee siasie -wa 'wubhlolu -siasie. Nu, mu nya -Lagoo gbalia o 'ce.

²Toun, in yia -lu yabhlo -yoyi, we 'wlu sa gumunyu 'sese -we -yo -kosu mi 'wusuloluda. -Wa lua nime klaa, we telitelinu klaa, we -yo we nimeloo, wa 'yiligbe gumunyu -gu. Wa ka -Lagoo -pete kwεε. ³Wa mi -Lagoo lubhononyo *Moizi -yo Bhlabhleyuu luv bhlida. Wa nee:
«Jeitape,

'tite weee -Kanyo -Lago,
-na lenugbunya 'yli,
'in we nania 'yli.

Nyuma weee 'wlulapilinyo,
-na yoo mi tuklu,
'in we nania 'yli.

⁴-O 'nia ηwnu o 'ka -mi so,
'in o 'ka -na 'ηni 'ylimani,
-moo -kanyo 'ni -mi.

-We ka gbv -wa,
-mi -bhlogboo mia -mowluda.

Nu, dudugv -nyuma weee yia -mɪ 'yu 'wlulagblia
 wa 'ka -mɪ bubɔ,
 -we ka gbu -wa,
 wa ka -na lenugbu tiklu -yɔyi.»

⁵ -Muv 'bigv, 'in in yia -Lagɔbudu 'kadu -yɔyi ηwekalida
 -mɔ yali. -Mɔ we nukple, -Lagɔɔ -mɔwlv -ladulida mɪ -
 mɔ. ⁶ 'Anzi gbesɔ -we siasie gbesɔ mia kwɛɛ, mɪ 'tlaa
 -Lagɔbudu 'kadu zɔ. We ka -bana 'pɔpa 'painpain 'wu.
 We 'kikleyli mia, -can -cɛsli mia -bha. ⁷ Wee -yliyɔgali
 -mnvaa 'yabhlo 'nyɛa wee 'anzi gbesɔ -can -kɔpv gbesɔ
 yoo. Wee 'kɔpv mɪ yeda 'yliyɔga -Lagɔɔ 'cɛ nya. ⁸ Gbeylo
 yabhlo 'bhva -mɔ -Lagɔɔ 'tite -yɔ ɔ 'ηnumnie 'wu, mɪ yea
 -Lagɔbudu 'kadu. Nu, siasie gbesɔ -we mia 'anzi gbesɔ
 kwɛɛ, we 'nɪ -slɔ 'plɪ nɪ, nyumɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ mneni ɔ 'ka
 -Lagɔbudu 'kadu zɔ pla.

16

Stasie gbesɔ

¹ -Muv 'bigv, in 'nva wɛli 'tite yabhlo -we 'bhva -
 Lagɔbudu 'kadu zɔ, we nɛɛ 'anzi gbesɔ -ylaɛ: «-Lagɔɔ 'cɛɛ
 kɔpv gbesɔ nɪ, a mni we nukpla -li jitea dudv -gv.»

Stasiee tianv

² 'Anzu tianv mnia, 'in we yia wenvv 'kɔpvv nukpla -lu
 jite dudv -gv. 'Gbia 'nyii -we cɔnɔa, 'in we yia nyuma -yɔyi.
 Nu, nyuma -wa kaa wee numɛɛ yibhelida -yɔ, 'in wa bubɔa
 -we wa telɪa, 'ma wee 'gbianya yia -yɔ.

Stasiee 'sɔnv

³ -Muv 'bigv, 'anzu 'sɔnv yia wenvv 'kɔpvv nukpla -lu
 jite -mɔ gumunyu lv, 'in 'nyu yia 'pɪɔn -zɛ, 'kwiee 'pɪɔn
 'bhisa. 'In gumunyu lv -lu weee yia tli.

Stasiee tanv

⁴ Wemv 'anzu tanv yia we -nv jite -mɔ -gbvanya -yɔ 'nyuwlukvanya lv, 'in we 'dɛ weee yia 'pɔn -zɛ. ⁵ 'Anzi -we kaa 'nyi weee -gv wɛlɪ, 'in in yia we wɛlɪ 'nv, we nɛɛ:

«-Mɪ -ɔ mɪ -bha,
-mɪ -ɔ mɪ bhaa tiada,
-mɪ -wa -Mɔwlvnyɔ.

Sa -na bhua dɔdɔgv -nyumaa -yɔgbv 'wv nɪ,
we tɪklu.

⁶ -We ka 'gbv we mia tɪklu,
mɪ -wa nɪ,
maa jitea -Lagɔnyɪma -yɔ ɔ gbv -falɪpanyaa 'pɔn.

We 'dɛɛ 'gbv,
-in ka wa 'pɔn 'nyɛ,
'in wa yia we 'ma,
mɪ -wa wanv 'pɛnɛ.»

⁷ Nɪ, -mɔ 'slakagsalɪlv 'wv wɛlɪ yabhlo 'bhva, in 'nva we,
we nɛɛ:

«Jɛitapɛ,
'tɪtɛ weee -Kanyɔ -Lagɔ,
gbvzɔnv -wa:

-na gbvwɔbhvbhue mɪ gbvzɔnv nya,
'in we mɪ tɪklu.»

Stasɛɛ -mɪnvavv

⁸ -Mvɔ 'bɪgv, 'anzu -mɪnvavv yia -mɔvɔv 'kɔvɔv nɔkplɪ -lv jite 'yɪv -gv. 'in 'yɪv san yia 'wɔtɛmani, 'in we yia nyɪma -sɛɛ. ⁹ Tɔv 'yɪv 'pva, 'in we yia nyɪma -sɛɛ 'nyumɛɛ, -zugba wa vɛlɪ -Lagɔ -ɔ 'paa wee gbvnyii yoo. 'Sa we mia 'bhie, wa'a 'bhiti wa dlɪ 'in wa'a ŋwɪwa 'ka -Lagɔ 'ŋɪ 'ylimani.

Stasɛɛ gbunv

¹⁰ -Mvɔ 'bɪgv, 'anzu gbunv jitea wɛvɔv 'kɔvɔv nɔkplɪ -lv wee nɪmɛɛ 'ŋɪmɪkpe -gv. Tɔv, 'in sabɔ yia bɛ da

wee numε pɪla -lu weee 'wlu la. Nu, nyuma mua wa 'dεε -kwɪtaya wa siastee 'gbv. ¹¹ Wa kuu 'cɔnve -yɔ wa 'gbianyaa 'gbv wa vɛla -Lagɔ ɔ mia yali, -zugba wa zv wa gbunyii lenve 'yliyɔ.

Stasree gbelibhlonv

¹² Nu, wee 'anzu gbelibhlonv yia -mɔvɔvɔ 'kɔpɔv nɔkpla -lu jite -gbva 'kadv -we wa laa Eflatɪ lv, 'in we yia mna, nyumaa 'wlulapɪnya -wa mia 'yɪvɔ 'wɔsɔlvda, wa -ka yi, wa 'ka 'plu 'gbv. ¹³ -Mɔv 'bɪgv, in yia zuzu 'nyii* ta -we -yɔ gborɔwu 'wɔwlvɔ -yɔyɪ, -zugba we tlaa -zatibhe klaa, wee numε klaa, we -yɔ yoyogbvɔ -falɪpanyɔ ɲwεε. ¹⁴ Nu, 'Kuzu 'paa wee zuzunya yoo, gwɛdigbvnya we nva lɛ. Dɔdɔ weee -gv we mɪa we 'ka nyumaa 'wlulapɪnya weee 'bɔmɪ, we 'ka wa 'wɪgɔgwɪlɪ, 'in wa 'ka tv gv, 'tɪtɛ -ka -Lagɔɔ 'yɪ 'kadvɔ zɪ.

¹⁵ Nyumaa -Kanyɔ nɛɛ: «Nu, 'wienyɔ 'bhisa na yia yia. -Mɔmɔ 'nɪ 'yɪlaa 'wɔ -mɪ, 'in ɔ -ka ɔ -bana lazv ɔ 'dɛ kwesi nɪ, 'wɔtɔvɛ -dlɔɔ mɪ ɔ -nɔ nya. 'in ɔɔ nyumε 'na 'ka nɔ kpanv nya, nyuma -ka ɔ ylada -mɪ, zv 'na 'ka ɔ 'bha.»

¹⁶ Wamɪa nyumaa 'wlulapɪnya weee, 'ma zuzu 'nyii gɔgwɪlɪa 'wlu da yabhlo. -Mɔ wa laa zuɪfɔwɛɪ 'wɔ Amagedɔn.

Stasree gbesɔnv

¹⁷ Nu, wee 'anzu gbesɔnv jitea wɛvɔvɔ 'kɔpɔv nɔkpla -lu -mɔ yali -pɪpɛ 'wɔ. -Mɔ -Lagɔbudu 'kadv zɔ, ɔ 'ɲnɪmɪnkpe 'wɔ wɛɪ 'tɪtɛ yabhlo 'tlaa, we nɛɛ: «We ka bhia.» ¹⁸ Tɔvɔn, 'nyu 'paa 'yɪka, wɛɪnya gbaa, -dɛ -gaan, 'in dɔdɔ yia zuklu 'tɪtɛɛ. Nu, nyuma -ka bhaa dɔdɔ -gv lamɪ we 'ka -zɛɛn yɪ, dɔdɔ 'nɪa -slɔ 'sa zuklu. ¹⁹ 'Gbe 'kadv yia ladɪdlɪ ta, 'in laga -gbenya yia labhv. -Lagɔɔ dlɪ yia Babilɔnv -gv -bho, 'in ɔ

* ^{16:13} Zuzu 'nyii: 'sɛbhɛ tɔlvɔ nɛɛ pɔvɪn -ka zuzu.

yia we nu -kòpυ 'nyε, we 'ka 'ma. Wee 'kòpυ mī yeda ɔ 'cε 'kadυ nya. ²⁰ Dυdυnya -we mia gumunyu nyidi, 'nyu ka we 'dε weee mna, wa'a 'yī 'maslεεn -gɔgɔnyaa 'wlu -yɔ. ²¹ Ɔwɔtlɔ -pue bhva yali, -zugba we bhlili nyuma -gu tukpa 'kadī 'bhisa. We 'wɔwɔlve mneni we 'ka kilo glv 'sɔ nyini. 'In Ɔwɔtlɔ -pue nu 'gbυ nyuma vɛlia -Lagɔ, -we ka gbυ -wa, 'yli wee siasie 'yilia.

17

-Lagɔ 'bhua Babilɔnυυ -yɔgbυ 'wυ

¹ Wee 'anzi gbesɔ -we kaa 'kòpυ gbesɔ kwεε, we 'yabhlo bea 'mī -yɔ, 'in we nεε 'mī -yla: «Yi, sa -Lagɔ yia 'naabizɔɣwnɔ 'kadυ -kaslv 'wɔpaa, in 'ka -mī we 'klvslolu. Ɔɔ Ɔwnɔ -wa 'gbe 'kadυ -we mia 'nyii -zlo kwesi. ² Nu, dυdυgv -nyumaa 'wlulapilinya -yɔ ɔɔ 'Ɔwnɔ 'sɔ ka -budu 'wυdi. Dυdυgv -nyuma ka ɔ nu 'ma sa duun. 'In -mɔmɔ -ka ɔ nu 'ma, -mɔɔ -kanyɔ ka ɔ mutnī lv bhlili.»

³ -Lagɔɔ Zuzu 'bhua 'mī 'wυ, 'in 'anzi yia 'mī da beblεε kwa. -Mεmε mia, 'in in yia 'Ɔwnɔ yabhlo -yɔyī, -zugba ɔ -di nυmε zalv -gvla. Wee nυmεε -gu wlu gbesɔ, 'in we 'gwi kugbua, 'in -Lagɔɔ vɛli -Ɔninya mia we -yɔcɛlida da weee. ⁴ Ɔɔ 'Ɔwnɔ ka 'naa -zɔnυ -bana zalv 'wυ. Nu, -can klaa, tukpa -zɔnυ klaa, we -yɔ 'Ɔnumnuli wa laa 'pelili, mυ nya ɔ -kpea. -Can -kòpυ mia ɔ kwεε. Nu, -nyanu yea wee 'kòpυ: mυ -wa ɔ -yɔ nukpasiaa -budu 'wυdidεε pvin. ⁵ 'Ɔni yabhlo, -we ka ji mia zizeda, -mυυ mī ɔ 'klv -yɔ cɛlida. Mυ -wa:

BABILɔNUGBE 'KADU
'NAABIZIƆWNULI 'NYAA -Yɔ
DUDU -GUD -NYANULI GWEDIDA

⁶ 'In in yia we 'jiyibheli nu, -Lagɔnyumaa 'pɔn -yɔ -Zezuu gbυdayinyaa 'pɔn -we ɔ 'maa, we nu mī ɔ 'bhada.

In 'yia ɔ -yɔ, 'in we yia 'mī Ɔwεgaga -subhali. ⁷ 'Anzi nεε 'mī -ylac: «Lεε -lu ka 'gbυ we yī 'sa -mī -lvɛlia? Nu,

ɔɔ 'ɣwnɔ -yɔ nɛ -we -gv ɔ -dia la, nɛ -we kaa 'wlu gbesɔ -yɔ 'gwi kugbua, we 'ji -we mia zizeda, 'mɔ na yia -mi -yla gbaa. ⁸ Nɛ -we -in 'yia dɛ -yɔ, we mi bha la. -Slɛn mia, we 'ni lamɪ. 'Bhɔka -we 'nia bhloluda -ka, we 'wɔ we yia 'tlaa, 'in wa 'ka we lasa. We 'ka dɔdɔv gwedida bhlili, nyuma -wa ka ɣni 'nia 'yliyɔga -sebhe 'wɔ cɛlɔda -mi, ɣwɛgaga yia wa subhaa wa -ka wee nɛ 'yɪ. -We ka gbu -wa, wee nɛ mi bha la, -slɛn mia, we 'ni lamɪ, nu, lu we yia yia.

⁹ «-Slɛn mia, -in 'nu gbu 'wɔla gbuyilo nya. We -gv wlu gbesɔ mia, -gɔgɔ gbesɔ -wa. -Mɔ ɔɔ 'ɣwnɔ -dɪla la. 'In we mi 'yaa nyumaa 'wlulapɪnya gbesɔ nya. ¹⁰ Nu, nyumaa 'wlulapɪnya gbu mia waa gbesɔ -manɪ glaa, -maa ka bhli, wa 'ni -slɛn wa 'bɪ 'wɔ -mi. Nu, wa gbelibhlonɔ pɪla -slɔ nyuma 'wlu la. Wa gbesɔnɔ 'ni -slɔ nyini. 'In ɔ -ka yi, ɔ 'na 'ka -gwɛ. ¹¹ Bhlasabhla -nɛɛ tianɔ mia, -we mi bhaa la, 'in -we 'nia -slɛn lamɪ, mɔ -wa nyumaa 'wlulapɪnyɔ gbetanɔ. We mi waa nyumaa 'wlulapɪnya gbesɔ -manɪ glaa. La wa yia we -saa.

¹² «'Gwi kugbua -in 'yia dɛ -yɔ ni, nyumaa 'wlulapɪnya kugbua -wa. Wa 'ni -slɔ wa 'tɪtɛ 'yɪ. Nu, wa -ka wa 'tɪtɛ 'nyɛ ni, 'in wa -yɔ wee nɛ 'sɔ pɪla nyuma 'wlu la, bhla -sɛɛ -nɔ nya. ¹³ Waa nyumaa 'wlulapɪnya weɛ mia, wa 'wlukuvngbu -bhlo. We 'dɛɛ 'gbu wa yia wa latelo -yɔ wa 'tɪtɛ wee nɛ -yla ti. ¹⁴ Ma yia Bhlabhleyu tɔ dɪla, 'in lua ɔ yia wa. -We ka gbu -wa, mɔ pɪla nyumaa 'wlulapɪnya weɛ 'wlu la, 'in ɔ mi -ciaan nɔ -kanyɔ nya. Nyuma -Lagɔ laa, 'in ɔ yia -bha wa -sa, 'in wa mia tiklu -Lagɔ 'yu, -maa -yɔ ɔ sɔ yia wa lua.»

¹⁵ -Mɔv 'bɪgv, 'anzɪ nɛɛ 'mi -ylae: «'Nyi -we -in 'yia dɛ -yɔ, da 'naabizɣwnɔ -dia la, mɔ -wa nyumaa klu klaa, nyumaa -zlo klaa, laga klaa, we -yɔ wɛlu 'yɪ -bhlo -bhlo gbanya. ¹⁶ 'Gwi kugbua -we -in 'yia dɛ -yɔ, we -yɔ wee

nime, munya yia ɔ 'naabizɪɪwɔ 'wɔnyɛa. -We weee ɔ kaa kwɛɛ, kwɛɛ we yia we ɔ -saa -nya, 'in we 'ka ɔ ti kpanv nya. ɔ yɪɛ we yia lia, 'in we 'ka ɔ pɪu -kosu 'wɔpa. ¹⁷ -We ka 'gbv we 'kaa we lɛv -nya, mɔ -wa nɪ, -Lagɔ zva we we dli 'wɔ, we 'ka dli -bhlo -ka, 'in we 'ka we 'tɪɛ nime -yla ti ɔ dɔmagbv nya. We 'dɛɛ 'gbv, 'tɪɛ weee waa nyumaa 'wlulapɪlɪnya yia wee nime yoo 'nyɛa. 'Sa we yia -mɪa, 'in we 'ka -Lagɔ wɛlɪ -gɔgbv lɛvɔbhla yɪ. ¹⁸ Nu, 'ɪwɔɔ -in 'yia dɛ -yɔ, wee 'gbe 'kadɔ -wa. Mɔ pɪlɪ da dɔdɔgɔ -nyumaa 'wlulapɪlɪnya weee 'wlu la.»

18

Babilɔnvɔgbee bhlibhlie

¹ -Mɔv 'bɪgɔ, 'in in yia 'anzi -putu -yɔyɪ yalɪ 'bhɔda. We ka 'tɪɛ, 'in we san nɪnɪa dɔdɔv da weee. ² We 'kpɪa 'wɔ 'tɪɛɛ, we nɛɛ:

«ɔ ka bhli, Babilɔnvɔgbe 'kadɔ ka bhli.

-Bha zuzu 'nyii dɪlɪ -slɛɛn la.

Pvɪnkazuzu weee -yɔ pvɪnkazɪa weee

-we wa nyɛa 'wɔ,

mɔ dɪlɪ -bha la.

³ Nu, ɔ ka laga weee ɔ nɔ 'nyɛ sa duun,

'in -mɔmɔ -ka ɔ nɔ 'ma,

'in -mɔɔ -kanyɔ bhlibhlie ɔ mɔtɪnɪ lɔ.

Dɔdɔgɔ -nyumaa 'wlulapɪlɪnya -yɔ ɔ 'sɔ ka -budu 'wɔdɪ.

'Ya, ɔ 'ɪnɪmɪɛ 'kadɔv 'gbv,

dɔdɔ -gɔv -valɛpanya ka 'gwezi duun 'yɪ.»

⁴ 'In in yia wɛlɪ -putu 'bhɔa yalɪ 'nɔ, we nɛɛ:

«Na nyɪma, a 'tɪa Babilɔnvɔgbe nɔkplɛ.

A -ka we lɛv, a 'na 'ka ɔ gbɔnyuu glaa -mɪ,

'in stasɛ -we yia ɔ bhɪtɪa,

a 'na 'ka we 'wɔ -mɪ.

⁵ Nu, ɔ gbɔnyii yɪa yalɪ.

-Lagɔ 'nɪ ɔ lɛnvɔgbv 'nyii 'wɔdɪv.

⁶ Sa ɔ nva ɔ nyuma, a nu 'sa ɔ.

-We ɔ nva nyuma -yla ɛ,
a nu we -zakpa 'sɔ ɛ ɔ -yla.

'Kɔpɔ -we 'wɔ ɔ 'nyɛnɪa nyuma nu,
a palɪ -mɔ 'tɛlɔ nu -zakpa 'sɔ ɔ -yla.

⁷ 'Dɛɛ 'ylimaniɛ -yɔ 'ɲnumniɛ ɔ 'yɪbhaa.

We 'dɛɛ 'gbɔ, a 'nyɛ ɔ 'sasukpa -siasie
-yɔ guwɔwɔwɔlɔ.

ɔ nɛɛ ɔ 'dɛ -yla:

⟨ln -dɪ 'ɲnumnikpe -gɔla.

ln 'nɪ -dɔgbɔɲwɔ,
'ɪn gu 'na 'ka 'mɪ 'wɔwɔlɔ.⟩

⁸ We 'dɛɛ 'gbɔ, siasie 'kadɪ
-we yia ɔ ylia 'yɪ -bhlo nya, mɔ nɪ:
nyɪmɛ -bhagu klaa, guwɔwɔwɔlɔ klaa,
we -yɔ ɲwɔ.

We 'dɛ weɛ yia ɔ -gbɛ yia.

'ɪn -kosu 'ka ɔ -sie.

Cun, Jejitape ɔ 'bhua ɔ -yɔgbɔ 'wɔ,
ɔ ka 'tɪtɛ.⟩

⁹ Nu, dɔdɔgɔ -nyumaa 'wlulapɪlɪnya -yɔ ɔ ka -budu
'wɔdɪ. Wa ka ɔ 'gwezi li. We mɪ 'saa 'gbɔ, -kosu -we yia
ɔ -sɪɛa, wa -ka we gbeylo -yɔyɪ, wia wa yia. -Gle wa yia
'paa weɛ 'gbee 'gbɔ. ¹⁰ Wa 'na 'ka we kwesi lanyni, -we ka
gbɔ -wa, nyano wa yia nva weɛ siasie 'kadɔɔ 'gbɔ, 'ɪn wa
'ka gbɛ:

«Gbɔnyuu! Gbɔnyuu!

Babilɔnɔgbɛ 'kadɔ, 'gbe 'tɪtɛ,
-Lagɔɔ 'cɛ 'kadɔ ka ɔ lasa
'lɛɪ -bhlogbɔɔ nya.⟩

¹¹ Nu, dɔdɔ -gɔɔ -valepanya mɪ wida, wa mɪ -gle 'pada
weɛ 'gbee 'gbɔ. Wa -valɛ'ɛ zɔ -slɛɛn. ¹² Wa pelɔpa -li nɪ:
-can klaa, 'gwezi 'pupa klaa, tɔkpa -zɔnɔ klaa, 'pelɪɪ klaa,

'naa -zɔnu klaa, 'naa -zalu -we ka -vale 'tea klaa, -mislo naa klaa, we -yɔ suu 'yli -bhlo -bhlo -we wa'a 'yia bhebhe. Telitelili mi 'ya -bha, tɔlva mi luegla nya, tɔlva mi su -zɔnu nya, tɔlva mi nete -zɔnu nya, 'un tɔlva mia tukpa 'nanɪ nya. ¹³ -Zapɔv nnanili mi -bha, -li -we ka ŋne menɪa, we mi 'ya -bha, -mv -wa: *-lasiklo klaa, *mili klaa, we -yɔ 'wli. Nu, nu klaa, 'kpi klaa, bleya -yɔ we bhvbhv klaa, 'bhlinya klaa, bhlabhlenya klaa, numesvɔnnɪa klaa, we -yɔ -numesvɔnn 'wɔgbizewotlonɪa mi 'ya -bha. 'Bhie, galɪ -yɔ nyɪma tɔlva mi -bha. ¹⁴ Nu, -valepanya nɛɛ wee 'gbe -yɪaɛ: «-Lu weee a 'yibhaa, wa'a 'yi -sɛɛn we amaa -gbe. -We ka -vale 'tea, -we nanɪa 'yli, we ka amaa -gbe mnɔ, wa 'na 'ka 'masɛɛn we 'yi amaa -gbe.» ¹⁵ -Valepanya, -wa 'yia 'gwezi wa -vale 'bi wee 'gbe 'wu, wa 'na 'ka we kwesi lanɪni. Nyanɔ wa yia nva wee sɪaste 'kadɔv 'gbɔ. Wia wa yia, -gle wa yia 'paa.

¹⁶ 'Wɔ wa yia 'kpɪaɛ:

«Gbɔnyuu! Gbɔnyuu!

Gbe 'kadɔv mia da ni,
 'naa -zɔnu -yɔ 'naa -zalu
 -we ka -vale 'tea,
 zlɪmɛ mv kaa we kuu.

-Can klaa, tukpa -zɔnu klaa, we -yɔ 'pelɪɪ,
 'mv ɔ kpɛɪa zlɪmɛ.

¹⁷ Nu, 'lɛɪ -bhlogbɔɔ nya

 we -li -zɔnu weee 'bhva la.»

Batoo -panya weee klaa, -wa plɪɪa gumunyu -gv klaa, we -yɔ -wa nva batoo 'wɔ lubho -yɔ -wa yia wanɔv lilɪɪ 'nyu -gv -valepapɪɛ 'bi, wa 'dɛ weee ka wee 'gbe gwevɪa.

¹⁸ -Kosu mia wee 'gbe -sieda, wa -ka we gbeylo -yɔyɪ, 'un wa 'kpɪa 'wɔɛ: «Gbe mia dɛ, we 'sɔnu 'ni -mi.» ¹⁹ Bla wa slua 'wluo, -zugba wa wi, wa pa -gle, wa gbɛɛ:

«Gbɔnyuu! Gbɔnyuu!

Babilɔnvgbe 'kadɔv,
 nyɪma weee -wa plɪɪa amaa -gbe

batoo 'wu gumunyu -gu,
wa ka 'gwezi -cian -ze amaa 'gbu.
Ama 'bhua la 'leli -bhlo nya.»

²⁰ Yali, wee 'gbe ka labhu, a li 'muna. -Lagonyuma, o tietienya, o gbuv -falpanya, amia li 'ya 'muna. Nu, -Lago ka wee 'gbe o 'ce 'kluslolu gbu -we we nua le ain -yla, we 'gbu.

²¹ Toun, 'anzi 'tite yabhlo yia tukpa 'wobhu. Nu, wee tukpa wolu 'wu -gligbo 'bhisa. We 'bhua we 'wu, we vitelia we gumunyu lu, 'in we nee:

«A yla, 'sa -bhlokpade wa yia Babilonugbe vitelia,
'in we 'ka labhu.

²² Wa 'na 'ka 'masleen lu 'nu Babilonugbe nukple.

Wa 'na 'ka -petee weli 'nu.

Wa 'na 'ka 'masleen legle 'nu.

Wa 'na 'ka lubho -yo lubhonunya 'yi.

Wa 'na 'ka 'masleen 'wuu -jiji 'nu.

²³ Napee san 'na 'ka 'masleen li
-mo Babilonugbe nukple.

Wa 'na 'ka nyimesloyu -yo o 'hwnoo weli 'nu.

Nu, amaa -valepanya 'yilia -benyi dudu weee -gu,

'in a yia laga weee -dawli 'wunu

amaa ylisi nya.»

²⁴ Nu, -Lagobvu -falpanya -yo -Lagonyumaa tltlie, we -yo nyuma weee -wa wa 'bhaa dudu -gub tltlie mi o 'wlu.

19

Lulue lu

¹ -Muv 'bigu, 'in in yia nyumaa -zloo weli 'nu -mo yali gbada. Wee weli nee:

«*Aleluya!

-Amiaa -Lago ka -ain gbu 'wusa.

-Lago o 'yilia, 'in o 'tea la,

'mɔ ɔ -mia.

² Nu, ɔ gbɔwɔbhubhue tiklu,

'in ɔ gbaa gbuzɔnu.

'Naabuziɲwɔ 'kadu mia,

ɔ ka ɔ gbu dil.

ɔ ka dɔdɔgɔ -nyuma duun pɔunplali

wa nya mɔtni lenve nya.

ɔ ka -Lagɔnyuma 'bha:

we 'dɛɛ 'gbu, -Lagɔ yia wa kpasɔ.»

³ Wee weli nɛɛ 'yɛɛ:

«Aleluya!

Wee 'gbe 'kaduɔ gbeylo mi 'wɔsɔda

'yli weee -nu nya.»

⁴ Waa nyuma kpasɔ glɔ -bhlo 'ya -mɔna -yɔ 'yliyɔgali -

mɔna -kulɔa 'kukolu -Lagɔ -ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gu la, ɔ 'yu,

'in wa yia ɔ bubɔ, -zugba wa gbɛɛ:

«-Amen! Aleluya!»

*Bhlabh*ɛyuu 'ɲwɔkwafeti

⁵ 'Ya, weli yabhlo 'tlaa 'ɲnumnikpe 'wu, we nɛɛ:

«Amia, -Lagɔɔ lubhonɔnya,

amia sɔa da ɔ,

we 'dɛ yi 'yua -sɛsɛ -zɛɔɔ,

we 'dɛ yi nyuma 'kadɔ -zɛɔɔ,

a 'dɛ weee bhli -amiaa -Lagɔɔ 'ɲni.»

⁶ Tɔɔn, in yia weli -we 'wɔna nyumaa -zlo mia gbadaa

weli 'nu. -We 'wɔ 'ya gumunyuu -yɔ -dɛɛ -jiji. We nɛɛ:

«Aleluya!

Cun, -slɛɛn mia, Jejitape,

'tite weee -Kanyɔ -Lagɔ pili

nyuma weee 'wlu la.

⁷ -A li 'mɔna,

-a 'ylimani -Lagɔɔ 'ɲni 'mɔna nya.

Nu, -slɛɛn mia,

Bhlabhleyuu 'ηwnəkwakwie -wa.

'ηwnə ɔ ɔ -saa -bha ɔ -nu nya,
-məɔ ka -məɔ 'de 'ylinamani.

⁸ ɔ ka 'wɔpla -bana yabhlo 'yi.

'Naa -zənu -bana -wa,

li we la,

'in we mia -məwɔda.»

(Nu, wee 'naa -zənu mia, mu -wa -Lagənyumaa libho -
zənu.)

⁹ 'Anzi nɛɛ 'mi -yla: «-We in mia gbada, -in cɛli we, -
Lagəwɛli 'dɛbhie -gbolu -wa. Nu, -wa wa laa Bhlabhleyuu
'ηwnəkwaɛti 'wɔ, 'wɔtɔtɔɛ -dləɔ mi wa -nu nya.»

¹⁰ Təɔn, in yia 'kukolu 'sibhli 'anzu bhɔ -yɔ, in 'ka we
bɔbɔ. 'In we nɛɛ 'mi -ylaɛ: «-In nu 'nanɔv, -in 'na nɔv 'sa
-ni. Nu, -ami mia, -Lagəɔ lubhonɔnyɔ in -mia, -mi -yɔ -na
bhelia -yɔ -na bhələɔ -wa mia -Zezuu gbudayinya nya, an
'bhisa. -Lagəɔ 'dɛ -bhlo -in 'kaa bɔbɔ.»

Cun, -Zezuu gbudayiwɛli -wa -Lagəgbɔv -falipanyaa
wɛli somi.

Nimesɔv 'pɔpaa -gɔladinyɔ

¹¹ -Mɔv 'biɔ, 'in in yia yalu ηwekali -nu -yɔyi. -
Bhɛɛ mia, nimesɔv 'pɔpa mia -bha. Wee nimesɔv -
gɔladinyɔ wa laa Wɛli -bhlo -yɔ Gbuzənu. ɔ gbɔwɔbhɔsɔ
-yɔ ɔ tɔgɔsɔ tikli. ¹² ɔ 'yli nyumaa -kosu 'bhisa. -Can -
klooo -zlo mia ɔ 'wluo. 'ηni yabhlo mi ɔ -yɔcɛlida, nyime
yabhlogbɔɔ 'ni we -yi, we 'ni ɔ 'dɛ -bhlo 'wɔbhɔ. ¹³ -Bana -
we mia ɔ 'wɔ, 'pɔɔn wɔtɔmanɔ we, tɔgɔnyɔɔ -bana 'bhisa.
ɔ ηni -wa -Lagəwɛli. ¹⁴ Yalu 'slɔja mi ɔ 'bi, wa 'dɛ wee
mi nimesɔv 'pɔpanya -gɔ. -ɔ -ka -mi, 'naa -zənuv -bana
'pɔpa 'paɔpaɔ mi ɔ 'wɔ. ¹⁵ -ɔ -dia wee nimesɔv -gɔ la,
ɔ ka 'nɛnɔ -tɔgɔgbɛ ηwɛɛ. Wee tɔgɔgbɛ nya ɔ yia dudɔgɔ

-nyuma bhutia. 'Ma ɔ yia ɲwe -gv zva 'tite nya. Mɔ yia -dlɔya 'wonyazɔa 'tite -ka -Lagɔɔ 'ce 'kadu 'wu. ¹⁶ Nu, 'ɲni yabhlo mɪ ɔ -bana -yɔ ɔ bhɔgv -yɔ cɛlida. Wee ɲni -wa:

NYIMAA 'WLULAPILINYAA 'WLULAPILINYɔ

WE -Yɔ

NYIMAA -CIAAN NU -KANYɔ

¹⁷ -Muu 'biɣv, 'in in yia 'anzi yabhlo -yɔyɪ 'yɪv nukple. 'Zia weee, -we mia -bluda -mɔ yali 'pɪpɪ, we 'kɪa 'wu 'titeɛ we -yla, we nɛɛ: «A yi. A suslolu 'wu, -Lagɔɔ lililu 'kaduɔ 'gbu. ¹⁸ Nu, a yi nyumaa 'wlulapilinya klaa, 'slɔjaa 'yugalinya klaa, we -yɔ nyuma 'tite, a yi wa 'kwie lia. A yi numesvunnya -yɔ we -guladinyaa 'kwie lia. A yi nyumaa 'yɪ -bhlo -bhloo 'kwie lia: we 'de yi gali -zɛoo, we yi -wa 'nia gali nya -mɪ -zɛoo, we yi 'yɪlaaslu -zɛoo, we yi nyuma kpaɪ -zɛoo, a yi wa 'de weee 'kwie lia.»

¹⁹ Tɔvɔn, wee nime klaa, nyumaa 'wlulapilinya klaa, we -yɔ we 'slɔja, 'in in yia we -yɔyɪ. Wa ka 'wɪlɔgɔwɪlɔlɔ wa -yɔ ɔɔ numesvun -guladinyɔ -yɔ -mɔɔ 'slɔja 'sɔ 'ka tu gv.

²⁰ Nu, wa ka wee nime -yɔ wee yoyolagɔgbuu -falɔpanyɔ kpa. Wee yoyogbuu -falɔpanyɔ ka gwɛdigbu lɛnu wee nime 'yu we 'ka nyuma -dawli 'wuv. Nyuma -wa kaa wee nimeɛ yibhelida -yɔ, 'in wa bubɔa we tɛlitɛlɛnu, 'ma we nva -dawli 'wu. Nu, we 'de 'sɔɔ 'yɪliyɔganv wa vitelia -kosu 'kadu -yɔ -bhuhui -slo 'wu.

²¹ 'In numesvun -guladinyɔ yia nyumaa pnu 'bha ɔ 'nɛnɔ -tɔgɔgble -we mia ɔ ɲweɛ, we nya, 'in 'zia weee yia wa 'kwie li.

20

-Zezu pɪla nyuma 'wlu la -zv 'wlu gbuu -nu nya

¹ -Muu 'biɣv, 'in in yia 'anzi yabhlo -yɔyɪ yali 'bhuda. -Lakli yabhlo -yɔ -pɛkleɛ 'kadu yabhlo mɪ we kwɛɛ. Nu, 'bhuka -we 'nia bhɪloluda -ka, we -lakli -wa. ² 'In we yia -zatɪbhe kpa. *-Zatɪbhe mia, *tɪbhe, -we mɪ bhaa, mu -wa.

Nu, 'Kuzu wa laa *-Saatan, mv -wa. Wee 'anzi kpaawee, 'in we yia we gbuwan wee -peklee nya, -zv 'wlu gbuu -nv nya (1.000).³ We vitelia we 'bhuka 'wu, we 'paa we -lakli nyee, 'in we yia we -gugbal: -mvv yi 'wlv nu, we 'tla wee 'bhuka 'wu, -zugba -zv wa -dilia we, we 'ni -slv gba, we yi -mv 'tla, we yi dudu -nyuma -dawli 'wvuv. Nu, we bhla -ka bhia ni, 'in wa 'ka we 'yitide bhla -selee -nv nya.

⁴ Tavn, 'in in yia 'hnumnikpenya -yoyi. -Wa -dia we -gula, ma 'yia 'tite wa 'ka nyumaa -yvgbv 'wvbhu. Nyuma wa -dia 'wlu -gv, 'in in yia wa zuzunya -yoyi. -We ka 'gbv wa yia wa 'bha, mv -wa nu, -Zezuu gbudayinya wa -mia, 'in wa yi 'yaa -Lagvgbv gba. Waa nyuma mia, wa 'ni wee nume -y -we wa telia bubv. Wa 'ni wee numee yibhelida 'klv -y -ka, 'in wa 'ni we sv -y -ka. Waa nyuma mia, wa ka tlitlunya glaa 'wvsv, 'in wa -y Klisi 'sv yia nyuma 'wlulapili -zv 'wlu gbuu (1.000) -nv nya. ⁵ Ma -wa tiatia -nyuma -wa -Lagv -svlva tlitlunya glaa 'wu. Wee -zv 'wlu gbu 'ni -slv bhia ni, nyuma tvlva 'na 'ka 'wvsv. ⁶ Nyuma -wa -Lagv -svlva 'wv tia tlitlunya glaa, 'wvvtvve -dlv mi wa -nv nya, -Lagv -nv wa -mia. Tlithee 'svv 'ni 'tite -ka wa -gv. Waa nyuma mi -Lagv -y Klisi bubv nya. Wa -y Klisi sv yia nyuma 'wlulapilia -zv 'wlu gbuu -nv nya.

-Saataan lulue

⁷ Zli wee -zv 'wlu gbu -ka bhia ni, 'in wa tidea -Saatan 'yi. ⁸ 'In we mvvia dudu beta -mvvaa -gv -nyuma -wa wa laa Gvgv -y Magvgv* -dawli 'wvva. 'Wlu we yia wa gvglalia, wa 'ka tv gv. 'Wv wa yia zumania gumunyuu nyee -buse 'bhisa. ⁹ Dudu weee -gv wa yia 'plilia, 'in wa 'ka -Lagvnyumaa ladilida -we -wa 'gbe -we -Lagv 'yibhaa,

* 20:8 Gvgv -y Magvgv: nu, 'hni -we wa zva -Lagv tonyuma, mv -wa.

wa 'ka we gbeli. Nu, -kosu yabhlo yia yali 'bhva, nyuma -wa -Saatan gugwllalia 'wlu, we 'ka wa lasa.

¹⁰ Tɔɔn, *'Kuzu -we nva -benyi nyuma -dawli 'wu, wa kpaa we, -kosu 'kadu -yɔ -bhuhui -slo -we 'wu wa vitelia wee nɛɛ -yɔ yoyogbuu -falipanyɔ, 'in wa yia -mɔ we viteli. Sabɔɔo, zhuo, sia wa yia 'kɔmɔv.

'Wubhlolu gbuwubhubhue

¹¹ -Mɔv 'bigu, 'ɛnumnikpe 'kadu -we pɔlva, we -yɔ we -guladinyɔ mia, 'in in yia wa -yɔyi. Dɔdɔ -yɔ yali ka ɔ kwɛɛ -gwa: wa'a 'yi 'maslɛɛn we -yɔ. ¹² Nyuma 'kadu -yɔ nyuma -kpua -wa tlia, 'in in yi 'yaa -maa -yɔyi 'ɛnumnikpe 'kadu 'yu. 'In 'anzinya yia 'sebhɛnya 'wɔkali. Nu, 'in wa yi 'yaa 'sebhɛ -putu 'wɔkali: 'yliyɔga -sebhɛ -wa. Tlitlunya mia, wa lɛnugbu -gu wa bhua wa -yɔgbu 'wu, sa we mia cɛlida wee 'sebhɛnya 'wu, 'sa. ¹³ Tlitlunya mia gumunyu lu, -maa ka -mɔ 'tla. Tlitlie -yɔ tlitlunyaa -zɔɔ ka 'ya -mɔv -nu wla. -ɔ -ka -mi, -mɔɔ lɛnugbu -gu -Lagɔ 'bhua -mɔɔ -yɔgbu 'wu, 'sa. ¹⁴ 'In wa yia tlitlie -yɔ tlitlunyaa -zɔɔ -kosu 'kadu 'wu viteli. Mv -wa tlitliee 'sɔnv. ¹⁵ 'In nyɔɔo nyɔɔ ka ɛni 'nia 'yliyɔga -sebhɛ 'wu cɛlida -mi, 'in wa yia -mɔɔ -kosu 'kadu 'wu viteli.

21

-Zeluzalɛmɔv lolu

¹ -Mɔv 'bigu, 'in in yia yali lolu -yɔ dɔdɔ lolu -yɔyi. Yalu tianɔ -yɔ dɔdɔv tianɔ ka labhu, 'in gumunyu 'ni -slɛɛn lamɔ. ² 'In -Lagɔɔ 'gbe -we -wa -Zeluzalɛmɔv -lolu, 'in in yia we -yɔyi yali -bhuda. We yia we 'dɛ 'ylinamanɔ nɛɛ 'ɛwɔnyu -ɔ mi ɔ 'lowli wɔda. ³ Tɔɔn, wɛli 'tite yabhlo 'bhva -mɔ 'ɛnumnikpe 'wu, 'in in yia we 'nv. We nɛɛ: «-Slɛɛn mia, -Lagɔɔ ladida mi nyuma glaa, wa glaa ɔ yia ladia. Ma yia ɔ nyuma -zɛa. -Lagɔɔ 'debbie -yɔ wa sɔ yia -mia, 'in ɔ 'ka wa -Lagɔ nya -mi. ⁴ Wa -ka wi ni, -Lagɔ yia wa 'mɔ

weee sea. Tlitle 'na 'ka lamɪ. Guwɔwɔwɔwee klaa, wiwie klaa, we -yɔ kuu 'cɔnɔve, -mɔv weee 'na 'ka lamɪ. Nu, gbɔ -svanya ka labhu.»

⁵ -ɔ -dia 'ɲnumnikpe -gu la, ɔ 'bhua wɛli 'wɔ, ɔ nɛɛ: «In ka -lu weee 'bhiti, 'in we yia -lu lolu -zɛ -slɛɛn.» ɔ nɛɛ 'yae: «-We na gbaa, -in cɛli we, nu, wee wɛli ni mi dliɔzɔ sa, 'in we mia gbuzɔnɔ nya.»

⁶ 'In ɔ nɛɛ 'ya 'mɪ -yla: «Nu, we ka -slɛɛn bhia. -Amɪ -wa we gwɛdida, 'in in mia we bhialida nya, we tianɔ -yɔ we 'wɔbhlolunɔ. Nyɔmɛ, -ɔ 'nyumatɔ -ka 'bhada -mɪ, bhe na nyɛa ɔ 'nyu. 'Nyu, -we na nyɛa ɔ ni, 'wɔwɔwɔ nyu -we wlaa 'yliyɔgagie, mɔ -wa. ⁷ -ɔ -ka -gɔgalunɔ nya -mɪ, mɔ kaa we 'yiyɪ klɔ: ɔ -Lagɔ na yia -zɛa, 'in ɔ mɔ 'ka na 'yu -zɛ. ⁸ Nu, -wa 'nia dli 'tɛ klaa, -wa 'nia 'mɪ dli -gu zɔ klaa, gbunyii 'kadɪ lɛnɔnya klaa, nyuma -bhanya klaa, mɔtnɪ kwe -cian klaa, ylisinɔnya klaa, -wa bubɔa yoyo -lagɔ klaa, we -yɔ yocian weee, -wa weee mia dɛ, -kosu 'kadɔ -yɔ -bhubhui slo mɪ wa -nɔ nya: mɔ -wa tlitlee 'sɔnɔ.»

⁹ Nu, 'anzɪ gbesɔ, -we kaa 'kɔpɔ -we mia yeda 'wɔbhlolu -siasie gbesɔ nya kwɛɛ, we 'yabhlo bɛa 'mɪ -yɔ, 'in we nɛɛ: «Yi, in 'ka -mɪ 'ɲwɔnyu 'klɔslolu, -ɔ Bhlabhleyu -saa -bha ɔ 'ka ɔ 'ɲwɔnɔ -zɛ.» ¹⁰ -Lagɔ Zuzu 'sibhlia 'mɪ -gɔla, 'in we yia 'mɪ -gɔgɔ 'kadɔ 'wlukwa. Wee -gɔgɔ -gu mɪ 'wɔpada. 'In we yia 'mɪ -mɔwɔ gbe 'klɔslolu. Mɔ -wa -Zeluzalɛmɔ -we mia yali 'bhɔda -Lagɔ -gbe. ¹¹ -Lagɔ san lia wee 'gbe nɔkplɛ. We lile 'wɔ sa tukpa -zɔnɔ, we 'wɔ sa tukpa 'nuonuo -we ka nɔkplɛ wa yia la 'vɛli 'bhisa. ¹² 'Suo -we bibeaa wee 'gbe, we 'tu 'wɔ, 'in we mia yali 'pada. Wee 'gbe ka klolo kugbua lɛ 'sɔ, 'in 'anzɪ kugbua lɛ 'sɔ kua we ɲwɛ. 'ɲni mɪ wee klolonya -yɔcɛlida, nu, *Izlaɛlu *zɔa kugbua lɛ sɔɔ ɲni -wa. ¹³ Klolo ta mia beta yabhlo -gu, -mɔ wee 'gbe 'wɔ. Ta mɪ 'yɔwɔ 'wɔsɔlɔda, ta mɪ 'yɔwɔ bhlilida, we gbɛlibhloo pnu yiyalɪa 'klɔ -yɔ, ta beta yabhlo, 'in ta mia

beta -putu. ¹⁴ Wee 'gbee 'suo gwe mia, tukpa kugbua le 'so nya we mia. Bhlabhleyuu tietienya kugbua le 'soo 'hni mi wee tukpanya -yocelida.

¹⁵ 'Anzi, -we mia 'mi -yla gbu gbada, -can gblee -we nya we yibhola -lu, we mi we kwεε, we 'ka 'gbe klaa, we klolonya klaa, we -yo we 'suo yibhola. ¹⁶ Wee 'gbee beta -mnua weee -bhlo. Nu, 'anzi 'bhua we -can gblee 'wu, 'in we yia wee 'gbe yibhola. We tlulo klaa, we 'wulaylilo klaa, we -yo we -gɔwɔpalo, we 'de weee -bhlo. We nyini -luu yibhola wlu glu ta. ¹⁷ 'Anzi yia we 'suonya yibhola: we tlulo nyini yibhola glu gbeso 'ya -mnua. -Luu yibhola -we 'anzi kaa, mu -bhlokpade dudugu -nyuma kaa. ¹⁸ Wee 'gbee suo mia, tukpa -zonu -we wa laa zasipu, we nya wa 'subhaa we. -Caan 'zayli nya wa 'subhaa wee 'gbe. Li we lia 'veli 'bhisa, 'in wa yia we 'wula. ¹⁹ Nu, wee pa mia, tukpa -we -gu we mia 'subhada, tukpa -zonu 'yli -bhlo -bhlo nya we mia. Tukpaa tianu mi zasipu nya, we 'sonu mi safili nya, we tanu mi agati nya. We -mnuanu mi emewlodu nya. ²⁰ We gbu nu mi onisi nya, we gbelibhlonu mi salidvanu nya. We gbesonu mi klisoliti nya, we gbetanu mi belili nya. We gbomnuanu mi topazi nya. We kugbuanu mi klisopazi nya. We kugbua le -bhlonu mi tulukvazi nya. We kugbua le 'sonu mi ametisiti nya. ²¹ Wee klolo kugbua le so mia, 'pelili kugbua le so -wa, 'in klolo -bhlo mia wee 'pelili -bhlo nya. Wee 'gbee -gblagblu 'wu mia we mi -caan 'debbie -gbolu nya, 'in wa yia we 'wula 'veli 'bhisa.

²² Nu, wee 'gbe nukple, in 'ni *-Lagobudu yabhlogbo -yoyi, -we ka gbu -wa, Jejitaε, 'tite weee -Kanyo -Lagoo 'debbie -gbolu -yo Bhlabhleyu mi we nya. ²³ Wee 'gbe 'ni 'ylo -yo 'cuv saan gbu -ka. -We ka gbu -wa, -Lagoo 'hnumnee san lia we 'wu, 'in Bhlabhleyu mia we zli nya. ²⁴ Nu, dudugu -nyuma yia wee 'gbee zli 'klo na, 'in dudugu -nyumaa 'wlulapulunya -yo wa 'hnumuli yia yia. ²⁵ We

klolonya 'na 'ka kla 'mnumnu, -we ka gbu -wa, sabo 'na ka wee 'gbe nukplɛ bɛ.

²⁶ Dudo -guv 'ɲnumnie weee -yɔ we 'tite yia wee 'gbe nukplɛ yia. ²⁷ Pɔnkalu -we 'kaa wee 'gbe nukplɛ pla, we 'ni -mi. Nyuma -wa nua zubhaligbu ɛ, we -yɔ yocian, wa 'ni mnɛni wa 'ka wee 'gbe nukplɛ pla. Nu, -wa ka ɲni mia Bhlabhleyuu 'yliyɔga -sebhe 'wu celida, ma -bhlogboɔ 'kaa -mɔ pla.

22

¹ Nu, 'anzi yia 'mi -gbua yabhlo 'kluslolu. -Gbua -we 'wu 'nyu -we wlaa 'yliyɔgagie wɔba, mu -wa. Li wee 'nyu lia lili vɛli 'bhisa. -Lagɔ -yɔ Bhlabhleyuu 'ɲnumnikpe 'wu we tɔaa, ² 'in wee 'nyu plila wee 'gbee -gblogbɔ 'wu. Da wee -gbuaa sɔ bhvbhɔba -yɔ su yabhlo mi -bha, mu wlaa 'yliyɔgagie. -Zu -bhlo 'wu, we tɔnɔv 'wula -zakpa kugbua ɛ 'sɔ. 'Cv -bhlo, 'in we tɔva. 'in we kpi jipea dudugv -nyuma weee. ³ Mɛ 'na 'ka -slɛɛn lamɪ. Nu, -Lagɔ -yɔ Bhlabhleyuu 'ɲnumnikpe yia wee 'gbe 'wu -mia, 'in -Lagɔɔ lubhonɔnya yia ɔ bubɔa. ⁴ ɔ 'klu wa yia -yɔyɪa, 'in ɔ 'ɲni 'ka wa 'klu -yɔ celida -mi. ⁵ Sabo 'na 'ka bɛ, nyume yabhlogboɔ 'na 'ka 'napɛ -yɔ 'ylɔv saan gbu -ka, Jɛjitapɛ yia ɔ zli wa -gv 'mniaa 'gbv, 'in wa 'ka nyuma 'wlulapili 'yɪl weee -nɔ nya.

-Zezuu yiyigbu

⁶ -Muv 'bigv, 'anzi nɛɛ 'mi -ylɛ: «Wee wɛli mi dɔgɔzv sa, 'in we mia gbuzɔnɔ nya. Nu, Jɛjitapɛ -ɔ 'nyɛa ɔ gbuv -falpanya ɔ Zuzu, mɔ tiea ɔ 'anzi, -we 'kaa dayli ɛnɔ, we 'ka we ɔ lubhonɔnya 'kluslolu.»

⁷ -Zezu nɛɛ: «A pɔ yukwli, yia na yia dayli! -Falpawɛli -we mia 'sebhe ni 'wu, -wa zɔa we 'nɔɲwɛ, 'wɔtɔtɔɛ -dlɔɔ mi wa -nɔ nya.»

⁸ Nu, -amɪ *Zaan, -amɪ 'nua wee wɛli, 'in -amɪ 'yia wee -li -yɔ. Da in bhia we 'nɔnɔv -yɔ we -yɔyɪa, 'anzi -we

-slolua 'mī we 'klv, 'in in yia we bhv -yō bhlili in 'ka we bubō. ⁹ 'In we nēē 'mī -ylaē: «-In nu 'nanvu, -in 'na nūvu 'sa -ni. Nu, -mī klaa, -na bhelia -Lagōgbv -falpanya klaa, we -yō -wa weee zva 'sebhe nu weli 'nūhwe klaa, -Lagō lubhonūnyō -amī -mīa ain 'bhisa. Nu, -Lagō 'de -bhlo -in 'kaa bubō!»

¹⁰ -Mv 'bigv, we nēē 'mī -ylaē: «-Falpaweli -we mīa da 'sebhe nī 'wv, -in 'na zizeli we -na 'debhloo -nu nya -ni. Nu, we lenvbhla ka cipa. ¹¹ -ō -ka nyūmē 'nyuu, ɔ -tv gbonyuu lenvda, -ɔ -ka pvin -ka, ɔ -tv pvinplada, -ɔ -ka nyūmē tiklu, ɔ -tv gbuzōnv lenvda. -ō -ka -mōwlvda -mī, ɔ -tv -mōwlvda.»

¹² -Zevu nēē: «A pv yukwli. Daylī na yia. In -ka yida -mī, celili nya na yia yia. 'In -ɔ -ka -mī, -we ka 'yiyiklv ɔ -ka -ka, 'in na nyēa we ɔ, ɔ lenvgbv 'gbv. ¹³ -Amī -wa *Alifa -yō *Omega, -amī -wa we gwedida, 'in in mīa we bhialida nya, we tianv -yō we 'wvbhlolunv.»

¹⁴ -Wa wōlva wa -bana, 'wvvtvte -dlō mī wa -nv nya. Nu, ma kaa we 'klv su -we wlaa 'yliyōgagie, wa 'ka we 'bhue li, wa ka we 'klv wa 'ka 'gbee klolo hweē plali. ¹⁵ -Wa 'na 'kaa wee 'gbe nvkple pla, ma nī: -wa nva nūmēgbv ē klaa, ylisinunya klaa, mvtnī kwe -cian klaa, nyūma -bhanya klaa, -wa bubōa yoyo -lagō klaa, we -yō -wa 'yibhaa yo 'in wa tvbhaa yo. 'Pipee wa tva.

¹⁶ «-Amī -Zevu tiea na 'anzi ain 'wv we 'ka wee weli nī gba -mō leglizinya -yla. We 'de weee mī gbuzōnv nya. Nyūmaa 'wlulapilunyo -Davidu zwayli -nyūmē in -mīa: zlvkpa -zelīya in -mīa.»

¹⁷ -Lagō Zuvu -yō 'hwnōyu -ɔ Bhlabhleyu -saa -bha ɔ 'ka ɔ 'hwnō -zē, wa nēē: «Yi!» Nyūmē -ɔ -ka we 'nv, -mō -kanyō gba: «Yi!» -ō 'nyumatv -ka 'bhada -mī, ɔ yi. Nyūmē -ɔ -ka 'nyu -we wlaa 'yliyōgagie 'yibha, sa bhe ɔ yia we.

'Wvbhlolu -yibhaligbu

¹⁸ We 'dɛɛ 'gbu, -amɪ Zaan nɛɛ aɪn -yla: -wa weee -wa 'nua -falɪpawɛli -we mia 'sɛbhɛ nɪ 'wɔ ɔɛlɪda, -ɔ -ka we -lu -lɛ -gɔpali, -Lagɔ yia siasɛ, -we mia da 'sɛbhɛ nɪ 'wɔ ɔɛlɪda, ɔ siasɛ -gɔpalia. ¹⁹ Wee -falɪpawɛli -we mia *-Lagɔsɛbhɛ nɪ 'wɔ ɔɛlɪda, -ɔ -ka we -gusa, su -bhue -we wlaa 'yliyɔgagɛ, -mɔɔ -kanyɔ 'na 'ka we li, 'ɪn ɔ 'na 'ka -mɔwɔ gbe nɔkplɛ pla.

²⁰ -Zezu nɛɛ: «-We weee mia dɛ, gbuzɔnɔ -wa.» 'ɪn ɔ nɛɛ: «Cun, yia na yia dayli.»

-Amɛnɪ! Yi, Nyɪmaa -Kanyɔ -Zezu!

²¹ Nu, Nyɪmaa -Kanyɔ -Zezu ɲwna nyɪma weee 'nyu la.

'Wɔsuslolue loluu 'ɛbhɛ New Testament in Kouya

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 12 Mar 2019

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65